Beheerplan groen
2023-2027

gemeente Noordwijk

CYBER ADVIES LEEFOMGEVING

Zaaknummer : 180804

Onderwerp : Beheerplan groen 2023-2027

Datum : 11 januari 2023

Steller : M. Janssen
Cyber adviseurs

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 1
Samenvatting 3
1 Inleiding 4
1.1 Aanleiding en achtergrond 4
1.2 Doel 4
1.3 Werkwijze 5
1.4 Leeswijzer 5
1.5 Afbakening 5
2 Kaders en uitgangspunten 7
2.1 Wet en regelgeving 7
2.2 Gemeentelijke kaders en ambities 7
2.3 Beheercyclus groen 9
2.4 Uitgangspunten 10
2.5 Huidig financieel kader 11
3 Situatieschets 13
3.1 Type en hoeveelheid groen 13
3.2 Kwaliteit 13
3.4 Beschikbare en benodigde capaciteit 15
3.5 Meldingen 16
4 Onderhoudsstrategie 17
4.1 Scenario's en gevolgen 17
4.1.1 Scenario Huidig kwaliteitsniveau 17
4.1.2. Scenario Sober Kwaliteitsniveau 17
4.1.3 Scenario Sober+ kwaliteitsniveau 18
4.1.4 Scenario Basis+ kwaliteitsniveau 18
4.2 Onderhoudsachterstand 19
5 Advies en vervolg 20
5.1 Advies 20
5.2 Vervolg opgaven 22
Bijlage 1 Wettelijke kaders 23
Bijlage 2 Uitgangspunten beheer en inrichting openbaar groen en bomen 27
Bijlage 3 Kader ziekten en plagen 30
Bijlage 4 Omgang met hinder door bomen 32
Bijlage 5 Omschrijving Kwaliteitsniveaus 33
Bijlage 6 Overzicht uitbreidingen oppervlakte openbaar groen 36
Bijlage 7 Benodigde middelen 37
Bijlage 8 Uitwerking scenario's 43

Bijlage 9 Technische staat (C en D) per gebied.....45
Bijlage 10 Uitvoeringsprogramma groen.....47
Bijlage 11 Levensduur per beheergroep.....47
Bijlage 12 Bronnen.....47

Samenvatting

Doel

Het doel van dit beheerplan is inzicht geven in de uitgangspunten en het benodigde onderhoud van openbaar groen. De beleidsuitgangspunten en ambities zijn beschreven, het oppervlak en de kwaliteit van het gemeentelijk groen is inzichtelijk gemaakt. Dit is vertaald naar verschillende scenario's en de daarbij behorende budgetten.

Huidige situatie

De gemeente Noordwijk beheert circa 184 hectare openbaar groen en circa 16.400 stuks bomen. Van het openbaar groen voldoet 94% aan de beeldkwaliteit A of B. Van de technische kwaliteit voldoet 91% aan kwaliteitsniveau A of B. Bij 9% van het oppervlakte openbaar groen is sprake van een onderhoudsachterstand en is vervanging nodig. Bij de inspectie van bomen is geconstateerd dat 85 % van de bomen in goede tot redelijke conditie verkeerd en 15% in matige tot slechte conditie. Bomen zijn niet altijd op de juiste manier aangeplant en staan soms op de verkeerde plek. Dit is terug te zien in de kroon die niet tot volwasdom komt.

Scenario's

Er zijn vier scenario's opgesteld; huidige kaders, basis+, sober en sober+. De scenario's hebben elk hun eigen kwaliteitsniveau en daarbij behorende budgetten. Per scenario zijn de consequenties aangegeven.

Advies

Het advies scenario is Huidige kaders. De centra en hoofdstructuren hebben hierin een kwaliteitsniveau A, woonwijken en bedrijventerreinen niveau B en het buitengebied en natuurgebieden niveau C. Het berekende budget voor dit scenario is €2,95 miljoen per jaar. Daarbovenop komt nog het inlopen van de onderhoudsachterstand die berekend is op €800.000. Er is drie jaar uitgetrokken om deze achterstand in te lopen. De insteek van dit plan is om de gehele beheerplan periode te gebruiken om te komen tot het gewenste kwaliteitsniveau Huidige kaders.

1 Inleiding

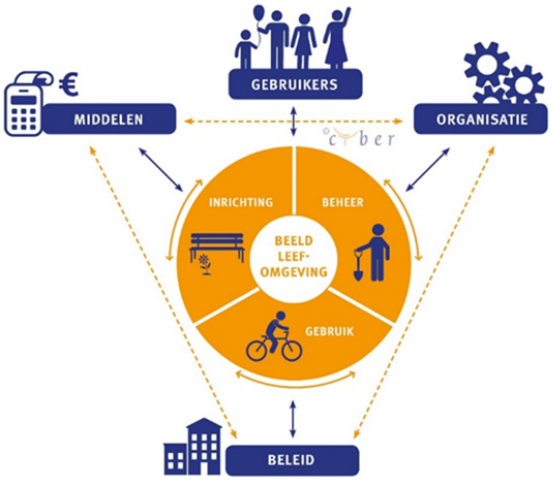
Beheer en onderhoud van de leefomgeving is een kerntaak van de gemeente. Bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte spelen diverse maatschappelijke en publieke belangen. De kwaliteit van de leefomgeving is één van die belangen. Hoogwaardig openbaar groen draagt bij aan het welzijn en de veiligheid van inwoners. Openbaar groen heeft een grote invloed op de waardering van de leefomgeving en faciliteert verschillende functies zoals wandelen, sporten, recreatie en geleiding van verkeer. Openbaar groen is nodig voor het tegengaan en/of opvangen van de gevolgen van klimaatverandering en het behouden en uitbreiden van de biodiversiteit.

Verschillende factoren bepalen het beeld van de leefomgeving. Inrichting, gebruik en beheer zijn bepalende factoren, zie figuur 1.1. De inrichting vormt een uitgangssituatie die met beheer behouden blijft.

In stand houden betekent, kort gezegd: schoon, heel en veilig houden. Het gebruik van de leefomgeving beïnvloed deze drie onderdelen. Voor gebruikers is wat je waarneemt belangrijk; in welke mate is er sprake van vervuiling door o.a. weersinvloeden, onkruidgroei, zwerfvuil, graffiti en vernieling.

De kwaliteit van de leefomgeving komt tot uiting in het binnenste van de cirkel, zie figuur 1.1. Als deze kwaliteit niet optimaal is, is de cirkel uit balans. Hierdoor ontstaat spanning op de lijnen van middelen (budget & uren), organisatie en beleid.

Met andere woorden; een verstoord beeld van de leefomgeving is altijd (door inrichting, beheer en/of gebruik) terug te brengen tot beleid, organisatie en/of middelen (budget & uren). De verbindingsdriehoek in figuur 1.1 geeft de onderlinge verhoudingen weer.

Figuur 1.1 - Kwaliteit leefomgeving

1.1 Aanleiding en achtergrond

In 2019 zijn de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout samen gegaan tot de gemeente Noordwijk. Daardoor is het noodzakelijk om het uitvoeringsbeleid te harmoniseren. Vanwege het ontbreken van basisgegevens is het openbaar groen geïnventariseerd. Dit is de basis om transparant in beeld te brengen hoeveel geld er nodig is om het openbaar groen volgens de kaders in stand te houden.

In 2019 is gemeld dat het beschikbare budget onvoldoende is om het openbaar groen binnen de gewenste kaders in stand te houden. De afgelopen jaren is daarom €600.000 beschikbaar gesteld om de achterstand in te lopen. Met het huidige budget is het niet mogelijk om de gestelde kwaliteit te behalen waardoor er keuzes nodig zijn. In dit beheerplan zijn daarvoor verschillende scenario's opgesteld.

1.2 Doel

Op dit moment is er geen actueel beheerplan voor het in stand houden van het openbaar groen. Dit plan heeft als doel om voor de periode 2023-2027 zicht te geven in:

- Het oppervlakte openbaar groen en de huidige kwaliteit;
- De ambities, kaders en het beschikbare geld voor het openbaar groen;
- Onderhoud scenario's voor het openbaar groen en het benodigde geld.

1.3 Werkwijze

De gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout hebben ieder al voor de samenvoeging beleid gemaakt. Dit beleid en bijbehorende ambities zijn geharmoniseerd en gestandaardiseerd tot een helder groenbeleid, waarbij voor de samengevoegde gemeenten dezelfde uitgangspunten gelden. Door middel van een werksessie, inventarisatie van het huidige beleid, visie en ambitie, de huidige kwaliteit en kwantiteit van het oppervlakte groen is de huidige situatie in kaart gebracht, deze is vertaald in uitwerkingen in dit beheerplan. Daarmee is bereikt dat de middelen voor groen inzichtelijk en transparant zijn.

De huidige situatie, visie en ambities zijn vertaald naar beheersmaatregelen. Deze vertaling is onderbouwd door een inventarisatie van het oppervlakte openbaar groen. Niet alleen op locatie en hoeveelheid, maar ook op kwaliteit en kansen voor de maatschappelijke thema's.

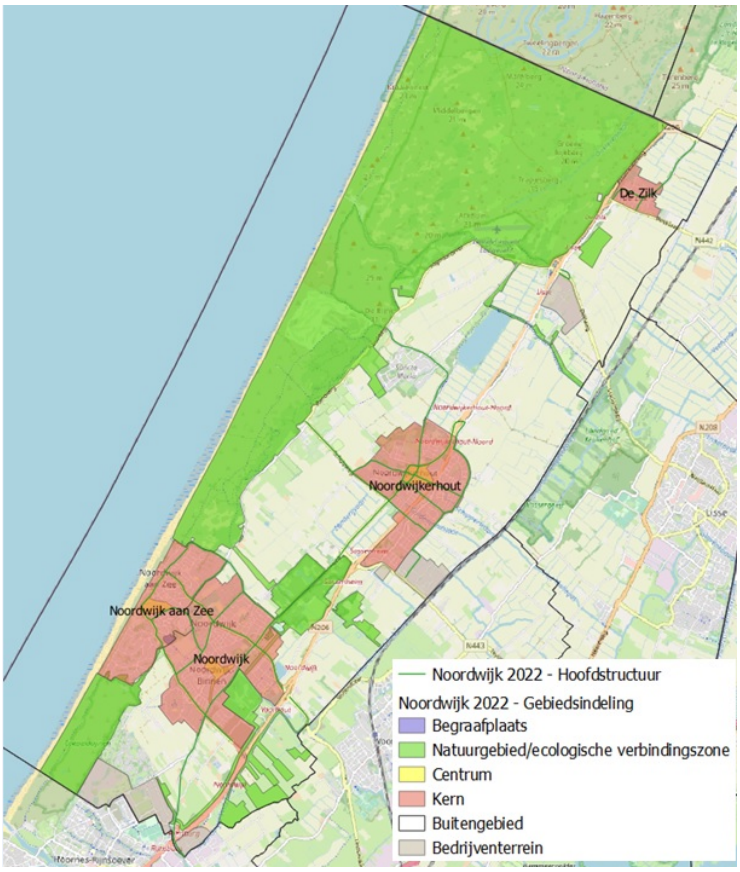
1.4 Leeswijzer

Het groenbeheerplan is ingedeeld in 3 planonderdelen: "Kaders en uitgangspunten"(hoofdstuk 2), "Situatie schets" (hoofdstuk 3) en "Onderhoudsstrategie" (hoofdstuk 4). In hoofdstuk 5 volgt het advies en de vervolgstappen.

1.5 Afbakening

De gemeente Noordwijk telt 44.365 inwoners op 1 januari 2022. De gemeente is verdeeld in de volgende gebieden; centra en hoofdstructuren, de kernen (De Zilk, Noordwijk-Binnen, Noordwijk aan Zee en Noordwijkerhout), bedrijventerreinen, buitengebied, natuurgebieden en ecologische verbindingen. Zie in figuur 1.2.

Het gemeentelijk deel van Natura 2000 gebied Zuid Kennemerland, de watergangen en de sportvelden zijn geen onderdeel van dit groenbeheerplan. Uitbreiding van oppervlakte openbaar groen of functieveranderingen vallen buiten het kader van dit plan.

Figuur 1.2 - gebiedsindeling gemeente Noordwijk

Verklarende woordenlijst

- Attentiebomen: bomen met een zichtbaar gebrek dat nog geen aanleiding geeft voor een verhoogd risico.
- Dunning: selectief verwijderen van bomen in een bos zodat bomen die in stand moeten blijven meer ruimte krijgen.
- Kandelaberen: het afzagen van takken tot op de gesteltakken van een boom
- Landschappelijke karakteristiek: het landschapstype en belangrijkste kenmerken van deze landschappen. (reliëf, bodem en water)
- Leefomgeving: de fysieke openbare ruimte waar mensen wonen, recreëren en verblijven.
- Life-cycle-costs: alle kosten gedurende de gehele levensduur van een asset, zoals van een plantvak. Dit houdt in alle kosten voor dagelijks en groot onderhoud en vervanging.
- Polvorming: een groeivorm van kruiden die zich ontwikkelen als een groep van relatief veel, dicht bij elkaar groeiende scheuten.

2 Kaders en uitgangspunten

De uitgangspunten voor het in stand houden van openbaar groen bestaan uit wetten, regels, voorschriften en het gemeentelijk beleid. Vervolgens heeft het beheerplan openbaar groen na vaststelling gevolgen voor werkplannen, bestekken en inrichtingsplannen.
In dit hoofdstuk worden deze uitgangspunten kort en bondig toegelicht.

2.1 Wet en regelgeving

Onderstaande wetten zijn van invloed op het in stand houden van openbaar groen. Een uitgebreide toelichting van de kaders zijn te vinden in bijlage 1.

- Omgevingswet: voor integrale ambities en kaders per 1 juli 2023;
- Wet natuurbescherming: voor bescherming van natuurgebieden, planten, dieren en houtopstanden;
- Sustainable Development Goals (SDG): door de VN vastgestelde duurzame ontwikkelingsdoelstellingen;
- Participatiewet: bijdragen aan werkgelegenheid voor mensen met een beperking tot de arbeidsmarkt;
- Burgerlijk wetboek: een zorgplicht voor een veilige openbare ruimte;
- Wet publieke gezondheid: voor gezondheidsaspecten zoals eikenprocessierups;
- Gemeentewet en Besluit Begroting en Verantwoording (BBV): regels over kapitaalgoederen;
- De algemene plaatselijke verordening (APV) voor beschermen van houtopstanden.

2.2 Gemeentelijke kaders en ambities

De Bollenstreek met de teelt, cultuurhistorie, landgoederen, natuur, strand en duinen maken Noordwijk uniek. Het groen en de natuur zijn de basis voor lekker wonen, recreëren en een gezonde economie. Het in stand houden en verbeteren van de natuur en biodiversiteit is daarom een speerpunt. Voor het openbaar groen is in de omgevingsvisie Samen maken wij Noordwijk de volgende koers bepaald;

- Toename van de kwaliteit van het groen, biodiversiteit en natuurwaarden;
- Onze unieke natuur inzetten ten behoeve van een gezonde leefomgeving;
- In de leefomgeving willen wij ruim baan geven aan groen, lopen en fietsen en de auto een minder prominente plaats geven;
- Hoogwaardige voorzieningen die bijdrage aan een kwaliteitsbadplaats.

Hieronder zijn voor de verschillende maatschappelijke thema's de belangrijkste punten uit gemeentelijke beleidsdocumenten aangegeven.

Identiteit

Wij willen ons profileren als groene gemeente waar natuur een belangrijke rol speelt. Daarbij willen wij ons ontwikkelen van heilzame zeebadplaats naar een internationaal hoogwaardige kuuroordlocatie waar welzijn en gezondheid alle aandacht krijgen. Het landschap en openbaar groen zijn een belangrijke pijler voor het gezondheidsaanbod. Het op duurzame wijze versterken en behouden van dit landschap is het uitgangspunt. Hierbij zetten wij in op behoud en versterken van typische beplanting en bomen, herkenbare landschappelijke elementen en het open landschap met zicht op de bloembollen.

- De landschappelijke karakteristiek en de bodem zijn het uitgangspunt voor inrichting en beheer;
- Wij zetten in op het vergroten van natuurwaarden, het verhogen van de kwaliteit en de beleving van het openbaar groen in de wijken;
- Een hoog kwaliteitsniveau passend bij een kwaliteitsbadplaats.

Biodiversiteit

De natuurgebieden, het Natuur netwerk Nederland, de gemeentelijk ecologische verbindingen en de grotere groengebieden zijn de dragers van de groen/blauwe structuur van Noordwijk. Noordwijk streeft naar een zo natuurlijk mogelijke inrichting en onderhoud van het openbaar groen, rekening houdend met de hoofdfunctie van het gebied.

- Ontwikkelingen versterken de natuur en verhogen de biodiversiteit;
- De verschillende natuurgebieden en het buitengebied zijn met elkaar verbonden door ecologische verbindingen voor mens en dier, die doorlopen tot in de kernen van dorpen;
- In 2027 zijn de ecologische verbindingen vastgelegd in een omgevingsplan. Met de provincie Zuid Holland werken wij aan de realisatie van de ecologische verbindingen (o.a. Offem Zuid, Bronsgeest, Maandagse Watering) De komende periode streven wij naar een realisatie van 10% van de ecologische verbindingen;
- Wij willen de biodiversiteit minimaal in stand houden en waar mogelijk versterken. Wij willen een zo optimaal mogelijke soortenrijkdom van beplanting en bomen bereiken. Passend bij de bodem, de daarbij behorende karakteristieken en ecologische principes;
- De inrichting en het beheer is gericht op een zo groot mogelijke structuurvariatie waarbij er jaarrond leefgebied voor fauna in stand blijft. Denk hierbij aan gefaseerd onderhoud waar delen/stroken groen blijven staan.

Via de landschapstafel Duin- en Bollenstreek is de gemeente aangesloten bij Groene cirkel Bijenlandschap. In dit verband werken wij samen aan een netwerk van leefgebied, voortplantingsplaatsen en voedsel voor de bij.

Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Duurzaamheid is een belangrijk principe voor Noordwijk. Voor het openbaar groen zijn het beperken van de klimaateffecten, vergroten van de biodiversiteit, circulariteit, hergebruik, elektrisch materiaal/materieel en het goede voorbeeld geven van belang.

- Duurzaam en toekomstbestendig openbaar groen door o.a. juiste soort op de juiste plek.
- In 2040 is 95% van het bomenbestand kwalitatief hoogwaardig en duurzaam.
- In 2040 zijn watergangen, waar dit technische mogelijk is, als natuurvriendelijke oever ingericht, zie oeverbeheerplan 2022-2026. Met het Hoogheemraadschap van Rijnland werken wij aan de realisatie hiervan.
- In 2050 is er in elke wijk minimaal een kroonbedekking van de bomen van 20%;
- Het uitgangspunt bij nieuwbouw en renovatie is dat het water wat in het openbaar gebied valt lokaal wordt opgevangen en geïnfiltreerd in het groen/wadi’s en alleen bij piekbelasting wordt afgevoerd;
- Het beheer draagt bij aan de lokale voedingsstoffen kringloop. Groenafval wordt waar mogelijk verwerkt in de omgeving;
- Het vergroten van het aandeel duurzaam materiaal en materieel van de eigen dienst naar 20% in 2025;
- Duurzaamheid als selectiecriterium bij onderhoud, materiaalkeuze en selectie van een aannemer.

Leefbaarheid en participatie

Een fijne en groene leefomgeving zorgt dat inwoners meer bewegen, zich mentaal beter voelen en dat er meer sociale interactie is. Hiervoor is het belangrijk dat je kunt uitkijken op groen en dat er op loopafstand groen aanwezig is waar je kunt recreëren. Daarnaast is het belangrijk dat de omgeving schoon, heel en veilig is waar inwoners zich mede verantwoordelijk voor voelen. Door samen aan de slag te gaan wordt een leefomgeving gevormd die beter aansluit bij het gebruik en de betrokkenheid

en waardering vergroot. Een voorbeeld hiervan zijn de hanging baskets die in samenwerking met de winkeliers in de winkelcentra hangen.

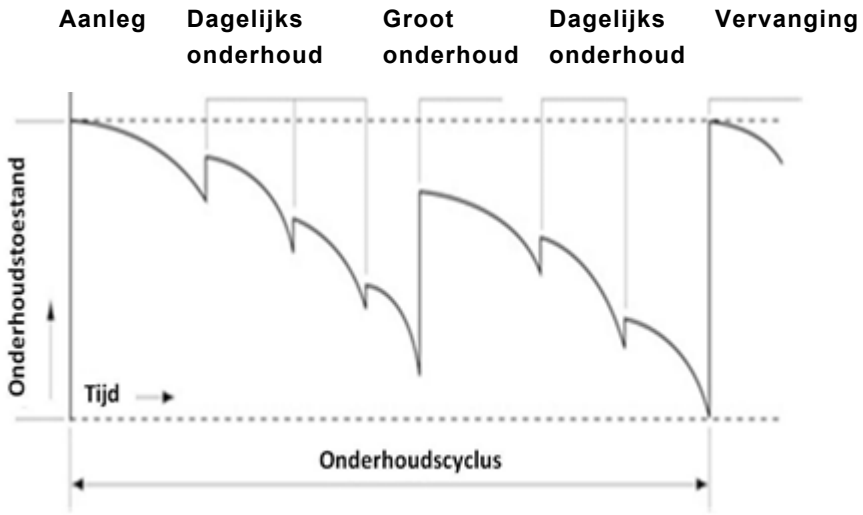
- Bij nieuwbouw wordt minimaal 75m2 openbaar groen per woning gerealiseerd. Dit oppervlakte is als minimale ondergrens opgenomen in de landelijke Nota Ruimte (2004)
- Binnen 300 meter van een woning is er een groene verblijfsplek.
- Het oppervlakte openbaar groen in een buurt blijft minimaal gelijk en neemt waar mogelijk toe
- Bij vervanging van groen mogen bewoners mee participeren over de inrichting van openbaar groen.
- Buiten de hoofd- en natuurstructuren is zelfbeheer van openbaar groen toegestaan.
- Inwoners zijn belangrijke ogen en oren voor de gemeente. Zij kunnen eenvoudig een melding maken waar adequaat op wordt gereageerd.
- In het beheer en onderhoud worden mensen ingezet met een afstand tot de arbeidsmarkt.

2.3 Beheercyclus groen

Beheeronderdelen, zoals bomen, beplanting en gras hebben een bepaalde levensduur, zowel in technisch als in maatschappelijk en economisch opzicht. Nadat het gebied is aangelegd, is in eerste instantie alleen sprake van *dagelijks onderhoud*. Dat zijn regelmatig terugkerende werkzaamheden gericht op de verzorging, zoals onkruidbeheersing en zwerfvuilbeheersing. Na verloop van tijd gaan voorzieningen (gestaag) achteruit en is *groot onderhoud* nodig; dat zijn maatregelen gericht op het langdurig en duurzaam in stand houden van de voorziening; verricht op basis van inspecties en een meerjarenplanning. Denk daarbij aan dunning en snoei. Afhankelijk van de gewenste levensduur wordt er een aantal keren groot onderhoud uitgevoerd, totdat groot onderhoud niet meer toereikend is en de beheeronderdelen aan *vervanging* toe zijn. Bijvoorbeeld in de vorm van vernieuwing, een herinrichting of reconstructie.

Figuur 2.1 laat de onderhoudscyclus zien. Per beheeronderdeel verschilt de levensduur: een boom gaat in de regel langer mee dan sierplantsoen.

Bij uitstel van vervanging zal langer en vaker dagelijks onderhoud en groot onderhoud nodig zijn (hogere kosten) om de kwaliteit op peil te houden. Andersom zal bij het achterblijven van dagelijks en groot onderhoud eerder vervanging nodig zijn. Er is een duidelijke relatie aanwezig tussen dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervanging.

Figuur 2.1- Schematisch weergegeven onderhoudscyclus

Inspectie en monitoring

Bij elke laanboom wordt minimaal één keer per drie jaar een boomveiligheidscontrole uitgevoerd. Bij attentiebomen gebeurd dit jaarlijks.

Vanaf 2023 wordt vier keer per jaar de beeldkwaliteit gemonitord om de kwaliteit van het openbaar groen te bewaken. Dit dient ook als management rapportage. Voor de diverse onderhoudswerkzaamheden wordt maandelijks gemeten om te bepalen of is voldaan aan de beeldkwaliteit. Regelmatig meten zorgt dat wij inzicht krijgen hoe het openbaar groen er bij ligt, is tijdig bijsturen mogelijk en is zicht op een goede besteding van het budget. Voor het bepalen van de vervangingsopgave van het openbaar groen voeren wij eens per tweejaar een inspectie uit naar de technische kwaliteit en verwachte restlevensduur.

Dagelijks onderhoud
Onderhoudsmaatregel die met een hoge frequentie uitgevoerd wordt en tot doel heeft incidenteel de functionaliteit en netheid van voorzieningen te vergroten, dan wel te conserveren op het door het bestuur gekozen kwaliteitsniveau.

Groot onderhoud
Onderhoudsmaatregel die meerdere malen binnen de levensduur van voorzieningen plaatsvindt. Het is gericht op het vertragen van de structurele achteruitgang van de kwaliteit en heeft tot doel de technische staat op het door het bestuur gekozen kwaliteitsniveau te houden.

Vervanging
Maatregel om de kwaliteit van een element weer op het gekozen kwaliteitsniveau te brengen, toegepast aan het einde van de levenscyclus indien groot onderhoud niet meer toereikend is.

2.4 Uitgangspunten

In de voorgaande paragrafen zijn de wettelijke- en gemeentelijke kaders gegeven voor groenbeheer. In deze paragraaf staan de hoofduitgangspunten voor de inrichting en het beheer van groen aangegeven. In bijlage 2 staan alle uitgangspunten.

- Beeldkwaliteit per deelgebied;
    - Centra en Hoofdstructuren A
    - De kernen: De Zilk, Noordwijk-Binnen, Noordwijk aan Zee en Noordwijkerhout B
    - Bedrijventerreinen B
    - Natuurgebieden en ecologische verbindingszones C
    - Buitengebied C
- De bodem, water, klimaat, ruimte en het gebruik zijn leidend bij het bepalen van het sortiment van het openbaar groen;
- Inrichting, beheer en gebruik zijn op elkaar afgestemd, juiste soort op de juiste plaats zodat met het beheer het gewenste eindbeeld wordt bereikt;
- Voldoen aan de wettelijke zorgplicht, het openbaar groen is veilig;

- Voldoen aan de wet natuurbescherming, de impact op flora en fauna is zo beperkt mogelijk;
- Vergroten van de biodiversiteit in kwaliteit en omvang;
- 1 op 1 herplant van bomen, minimaal maat 18-20;
- De groeiplaats van een boom voorziet dat deze in goede conditie minimaal 40 jaar oud wordt;
- Beheergroepen die kostbaar zijn in het beheer, o.a. vormbomen, hagen, rozen en vaste planten worden alleen in centra en hoofdstructuren toegepast. Uitzondering is mogelijk bij cultuurhistorische waarde;
- Duurzaamheid waaronder elektrisch materieel, biologisch materiaal en circulariteit is een selectie criteria bij aanbestedingen;
- Oppervlakte openbaar groen of openbare bomen die wijken vanwege een ontwikkeling/herinrichting worden voor 100% gecompenseerd binnen de gemeente;
- Bij het onderhoud van groen passen we social return toe door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in te zetten;
- Er worden geen chemische bestrijdingsmiddelen ingezet in de leefomgeving, de enige uitzondering hierop is de Japanse duizendknoop

2.5 Huidig financieel kader

De afgelopen jaren heeft de gemeente tussen de € 2,2-2,3 miljoen per jaar beschikbaar gehad voor het in stand houden van het openbaar groen. Vanwege onderhoudsachterstanden is er de afgelopen drie jaar € 200.000 extra beschikbaar geweest om deze achterstand in te lopen. Vanwege onvoldoende budget en beperkte capaciteit is er in andere groenvakken weer een achterstand ontstaan.

Vanaf 2023 heeft de gemeente € 2,75 miljoen beschikbaar wat in 2024 oploopt naar € 3 miljoen. In tabel 2.2 is een overzicht van de begrote bedragen van de afgelopen en komende jaren. Om het aantal bomen uit te breiden met 800 stuks is de komende jaren extra geld begroot.

In de budgetten is het dagelijks, groot onderhoud en vervanging inbegrepen. De uren van de eigen buitendienst voor openbaar groen zijn hier ook onderdeel van. In bijlage 7 is een samenvatting van de groenbegroting opgenomen.

Onderhoudsbudgetten openbaar groen (2023 en verder op basis van begroting 2023-2026)			
Jaar	**Onderhoudsbudget**	**Incidentele budgetten**	**Toelichting**
2020	€ 2.244.000	€ 200.000	3 jaar 2 ton extra voor inlopen achterstand
2021	€ 2.285.000	€ 460.000	3 jaar 2 ton extra voor inlopen achterstand 2,6 ton voor uitvoeringsprogramma natuur en groen
2022	€ 2.351.000	€ 550.000	3 jaar 2 ton extra voor inlopen achterstand 3,5 ton voor aanplant weggevallen bomen
2023	€ 2.746.000	€ 50.000	Opstellen plan vergroenen van de leefomgeving (aanplant 800 bomen)
2024	€ 3.003.000	€ 200.000	4 jaar 2 ton voor aanplant 800 bomen
2025	€ 3.068.000	€ 200.000	4 jaar 2 ton voor aanplant 800 bomen
2026	€ 3.135.000	€ 200.000	4 jaar 2 ton voor aanplant 800 bomen

Tabel 2.2 – Onderhoudsbudgetten openbaar groen

3 Situatieschets

Het oppervlakte openbaar groen en aantal bomen was niet actueel. Om die reden is er een inventarisatie uitgevoerd waarbij de grootte en de inhoud van alle vakken is nagelopen. Daarbij is de beeld- en technische kwaliteit gemeten. Hiervoor is gebruik gemaakt van de gestandaardiseerde CROW-methodiek. Bij de bomen is het aantal en de locatie gecontroleerd. In onderstaande paragrafen gaan wij verder in op het areaal en de kwaliteit hiervan.

3.1 Type en hoeveelheid groen

De inventarisatie van de beplanting in 2021 en 2022 vormen de basis voor dit beheerplan. De gemeente beheert circa 184 hectare openbaar groen en 16.390 bomen. In Figuur 3.1 is per beheergroep het oppervlakte aangegeven.

Beheergroep	Areaal	Eenheid
BOMEN	16390	stuk
SIERPLANTSOEN	2208	are
BOSPLANTSOEN	3143	are
GRASVELDEN	3199	are
RUW GRAS	6765	are
DUINEN	3100	are
BLOEMBAKKEN	169	stuk

Figuur 3.1 - areaal per beheergroep

Toekomstige toename van oppervlakte openbaar groen

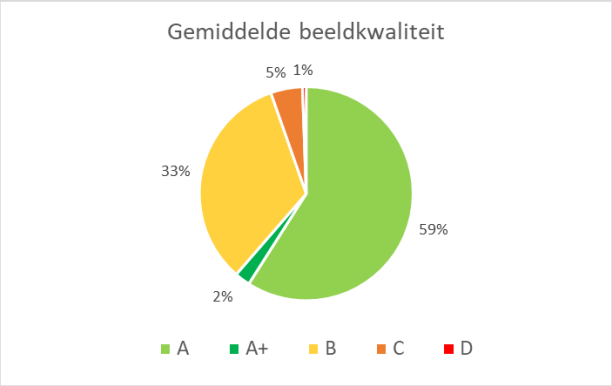
De komende jaren zijn een aantal (grote) projecten in uitvoering. Zowel grootschalige renovatie als nieuwbouwwijken. In bijlage 6 is een overzicht opgenomen van de projecten. De uitbreidingen van het oppervlakte openbaar groen maken geen onderdeel uit van dit beheerplan. Budget voor uitbreidingen lopen via de perspectiefnota.

3.2 Kwaliteit

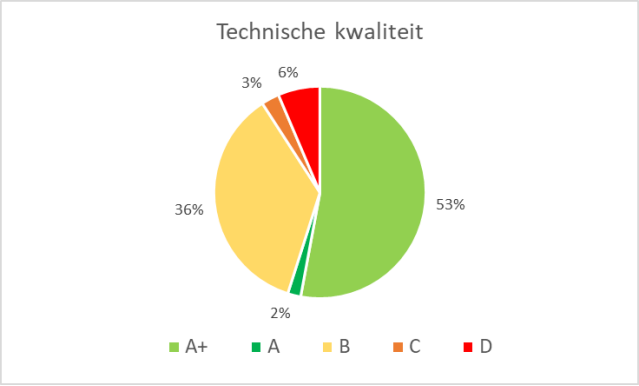
De gemeente gebruikt de beeldsystematiek. De kwaliteitskeuzes zijn: A+, A, B, C en D. Deze niveaus zijn vastgesteld door het landelijk kennisinstituut CROW in de Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte. Het huidige uitgangspunt voor de gemeente is kwaliteitsniveau B met een uitzondering van de centra en hoofdstructuur, hier geldt kwaliteitsniveau A. Bij een kwaliteitsniveau B, betekent dit dat statistisch gezien nog steeds A+ tot en met D kan vóórkomen. Dit geldt ook voor de praktijksituatie. Bij het uitvoeren van onderhoud komt de kwaliteit op een niveau A/A+ en zakt vervolgens af.

De gemeten beeldkwaliteit tijdens de inventarisatie is A/B niveau, met uitschieters naar C en D niveau. Met name bij onkruid in beplanting wordt gemiddeld meer een B dan een A behaald. Een kanttekening is dat de inventarisatie een momentopname is. De inventarisatie is grotendeels in de winter uitgevoerd, waardoor het opvallend is dat het onkruid een B-kwaliteit scoort. In figuur 3.2 is het percentage van de verschillende beeldkwaliteit niveaus aangegeven.

Naast de beeldkwaliteit is de technische kwaliteit van het openbaar groen bepaald. In figuur 3.3 is in percentages de technische kwaliteit aangegeven. Er is een onderhoudsachterstand van 9% in het openbaar groen. In bijlage 9 zijn de locaties met een technische kwaliteit van C en D schematisch aangegeven.

Figuur 3.2 - gemiddelde beeldkwaliteit openbaar groen

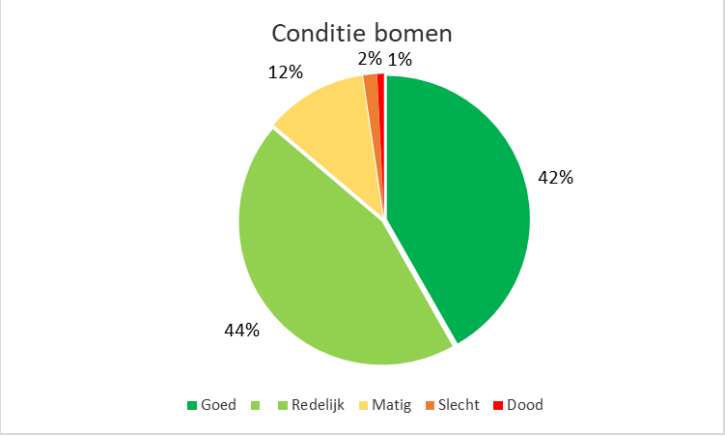
Figuur 3.3 - technische kwaliteit openbaar groen

Bomen

Uit de bomeninspectie van 2020 blijkt dat 15% van de bomen in een matige tot slechte conditie verkeerd. In figuur 3.4 is de conditie van de bomen in percentages aangegeven. Bij de inventarisatie zijn de volgende knelpunten gesignaleerd die deze conditie verklaren;

- Meerdere bomen lijken niet goed aangeslagen na aanplant en hebben geen gezonde, volwassen kroon.
- Rondom bomen is het vaak dicht gestraat, waardoor de ondergrond verdicht en er onvoldoende lucht en water bij de boomwortels komt. Dit leidt ertoe dat een boom niet tot volwasdom uitgroeit.
- Er zijn relatief veel bomen in verharding met een te kleine boomspiegel/ondergrondse groeiruimte. Dit is te zien bij figuur 3.5 en 3.6
- Bij bomen in verharding zijn er een groot aantal niet op de juiste manier aangeplant en soms op de verkeerde plek neergezet. Dit is zichtbaar, omdat de kroon van de boom niet in verhouding staat tot de leeftijd. Deze bomen leveren een kleinere bijdrage aan de maatschappij (afvang fijnstof, verkoeling, uitstraling e.d.) dan bij aanplant was bedoeld.

Bij de inrichting van de plantplaats en aanplant van bomen is de naleving van de gestelde uitgangspunten belangrijk. Bij geen groeiplaats is er geen aanplant van een boom. Alleen op die manier is het mogelijk om toe te werken naar een gezond en toekomstbestendig bomenbestand.

Figuur 3.4 – technische kwaliteit bomen

Figuur 3.5 en 3.6 Onvoldoende ondergrondse en bovengrondse groeiplaats in de gemeente

Inventarisatie

In de inventarisatie is, vooral op wijkniveau, een afwisselend straatbeeld opgemerkt. In Noordwijkerhout staan bijvoorbeeld veel vormbomen, ten opzichte van andere gemeenten. Deze bomen zijn naar verhouding duur in onderhoud. Ook heeft de gemeente opvallend veel hagen en vaste planten ten opzichte van andere gemeenten. Voor hagen is dit te verklaren omdat dit een karakteristieke beplanting is voor de Duin- en Bollenstreek. Daarnaast valt op dat beplanting ook niet altijd op een logische/juiste plek staat.

Verder komen er verspreid over de gemeenten regelmatig gemengde bermen met heesters en vaste planten voor wat een rommelig beeld geeft. Aan de andere kant is dit goed voor de biodiversiteit. Voor grasvlakken zijn er kansen om gazon om te vormen naar kruidenrijke/ bloemrijke bermen. Voornamelijk aan randen van groenstroken zijn hier mogelijkheden. Zo ontstaat er een opbouwende laag van gazon, kruidenrijk gras en beplanting dat noodzakelijk is voor insecten.

3.4 Beschikbare en benodigde capaciteit

Voor het beheer van het openbaar groen zijn er medewerkers die het onderhoud uitvoeren en controleren en medewerkers die de diverse zaken voorbereiden en aanbesteden. Naast de werkzaamheden die medewerkers van de gemeente uitvoeren zijn er een groot aantal werkzaamheden uitbesteed aan diverse partijen.

In het berekende budget is het onderhoud dat de eigendienst uitvoert meegenomen. Voor de voorbereiding en begeleiding van verschillende reguliere taken van het groenonderhoud is de huidige capaciteit onvoldoende. De afgelopen jaren is het daardoor niet mogelijk gebleken om al het benodigde werk uit te zetten. In de organisatie is ruimte voor extra capaciteit voor het groenonderhoud, welke in 2023 ingevuld wordt.

3.5 Meldingen

In 2022 zijn er 622 meldingen over het groen geregistreerd. Dit is circa 60% van het totale aantal meldingen. Van deze groenmeldingen gaat circa 50% over bomen en vooral over ervaren van hinder. Hieruit valt onder andere af te leiden dat bewoners het belangrijk vinden dat er aandacht is voor bomen. Daarnaast vinden de bewoners dat plagen en ziektes, met name bladluisoverlast bestreden moet worden.

Opvallend ten opzichte van andere gemeenten is dat er relatief veel meldingen over groen binnenkomen. Zover bekend ligt het aantal groenmeldingen bij gemeenten met een vergelijkbaar aantal inwoners gemiddeld tussen de 300-400 per jaar. Het hoge aantal meldingen kan komen door onderhoudsachterstand, hogere verwachtingen over de beeldkwaliteit maar ook door mondige inwoners. Het vraagt een nadere analyse van de meldingen om hier meer over te kunnen zeggen. De inzet om de meldingen af te handelen is op dit moment hierdoor hoog.

4 Onderhoudsstrategie

In de voorgaande hoofdstukken zijn de kaders en het oppervlakte groen beschreven. Dit vormt de basis voor de in paragraaf 4.1 beschreven onderhoudsscenario's. De scenario's zijn gebaseerd op de onderdelen zorgplicht, indeling in gebieden met verscheidenheid in kwaliteitsniveaus en het daarvoor vereiste budget. In paragraaf 4.2 staat de aanpak voor de onderhoudsachterstand. Zonder de aanpak van de onderhoudsachterstanden is de gewenste beeldkwaliteit niet te bereiken.

4.1 Scenario's en gevolgen

Er zijn vier scenario's opgesteld, waarbij per scenario de uitgangspunten en impact op de leefomgeving is aangegeven. In bijlage 8 staat een uitgebreidere uitsplitsing per scenario naar deelgebied.

4.1.1 Scenario Huidig kwaliteitsniveau

Het huidige gestelde kwaliteitsniveau is A in de centra en hoofdstructuren en B in alle overige gebieden. De huidige budgetten zijn hiervoor onvoldoende waardoor dit beeld niet overal wordt bereikt. In dit scenario is het kwaliteitsniveau voor het buitengebied en natuurgebieden aangepast naar C. Het benodigd budget voor het in stand houden van het openbaar groen bedragen circa € 3 miljoen.

Scenario Huidige kaders	
Onderwerp	*Toelichting*
Kwaliteitsniveau	Kwaliteitsniveau A: centra en hoofdstructuren Kwaliteitsniveau B: woonwijken en bedrijventerreinen Kwaliteitsniveau C: buitengebied en natuurgebieden
Benodigd budget	€ 2,95 miljoen
Consequenties	• Het budget is voor regulier onderhoud. Er is geen budget om via beheer actief invulling te geven aan de duurzaamheids-, klimaat- en biodiversiteitsopgave • In het buitengebied zal het beeld versoberen wat met name zichtbaar zal zijn doordat meer zwerfafval is toegestaan • In 2023 is er een te kort van €205.000. Vanaf 2024 is er voldoende budget

4.1.2. Scenario Sober Kwaliteitsniveau

Voor dit scenario is het uitgangspunt om het minimale te doen om een veilige leefomgeving in stand te houden. Dit komt neer op een kwaliteitsniveau C, geen bloembakken en plaag dierbestrijding. Het benodigd budget voor dit scenario bedragen circa € 2,2 miljoen.

Scenario Sober	
Onderwerp	*Toelichting*
Kwaliteitsniveau	Kwaliteitsniveau C: in alle gebieden
Benodigd budget	€ 2,18 miljoen
Consequenties	• Uitstraling leefomgeving past niet bij een kuuroordstatus en de aantrekkelijkheid van het vestigingsklimaat neemt af • Verwachte toename van het aantal meldingen over de uitstraling van de openbare ruimte • Het integraal oppakken van onderhoudswerkzaamheden is beperkt mogelijk doordat het ingrijpmoment vaak binnen 1 jaar nodig is

	• Het werk buiten wordt zwaarder omdat polvorming in onkruid bij dit niveau is toegestaan • Vaste planten zijn bij dit niveau niet te handhaven omdat het onkruid boven de beplanting uit mag komen te staan, dit betekend waardeverlies van je plantvak • Er is een besparing van circa € 560.000 op het budget, welke in de praktijk lager uitvalt doordat beplanting eerder vervangen moet worden

4.1.3 Scenario Sober+ kwaliteitsniveau

Bij dit scenario wordt het merendeel van het oppervlakte groen onderhouden op kwaliteitsniveau C. Een uitzondering hierop zijn de centra, hoofdstructuren en vaste planten, hiervoor geldt kwaliteitsniveau A. Van de huidige bloembakken wordt 50% behouden. Het benodigd budget voor dit scenario is circa € 2,6 miljoen.

Scenario Sober+	
Onderwerp	*Toelichting*
Kwaliteitsniveau	Kwaliteitsniveau C: in alle gebieden
Benodigd budget	€ 2,58 miljoen
Consequenties	• Het vestigingsklimaat op bedrijventerreinen neemt af • Toename van het aantal meldingen over de uitstraling van de openbare ruimte • Het integraal oppakken van onderhoudswerkzaamheden is beperkt mogelijk doordat het ingrijpmoment vaak binnen 1 jaar nodig is • Het werk buiten wordt zwaarder omdat polvorming in onkruid bij niveau C is toegestaan • Er is een besparing van circa €165.000 op het onderhoudsbudget

4.1.4 Scenario Basis+ kwaliteitsniveau

Het scenario basis+ is gelijk aan het scenario van de huidige kaders qua kwaliteitsniveaus. Centra en hoofdstructuren op A, buitengebied op C en alle overige gebieden kwaliteitsniveau B. Afwijkend van het huidige scenario is dat bij dit scenario er budget is gereserveerd voor biodiversiteit, duurzaamheid en klimaatadaptatie. De benodigde middelen zijn circa € 3 miljoen.

Scenario Basis+	
Onderwerp	*Toelichting*
Kwaliteitsniveau	Kwaliteitsniveau A: centra en hoofdstructuren Kwaliteitsniveau B: woonwijken en bedrijventerreinen Kwaliteitsniveau C: buitengebied en natuurgebieden
Benodigd budget	€ 2,99 miljoen
Consequenties	• Er is in 2023 € 245.000 te kort om het openbaar groen op het gewenste kwaliteitsniveau in stand te houden. Vanaf 2024 is er een structureel te kort van € 100.000 • Er is budget om bij vervanging bij te dragen aan de biodiversiteits-, klimaat- en duurzaamheidsopgave.

	• In het buitengebied zal het beeld wat versoberen wat met name zichtbaar is door de hoeveelheid zwerfafval

4.2 Onderhoudsachterstand

In de geschetste scenario's is de huidige onderhoudsachterstand niet meegenomen. Om het gewenste kwaliteitsniveaus te bereiken is de aanpak van onderhoudsachterstand nodig.

Bomen

Van het bomenbestand heeft circa 10% een levensduur van minder dan 10 jaar. Daarnaast heeft circa 30% van het bomenbestand onvoldoende bovengrondse en/of ondergrondse groeiruimte om in goede conditie tot volwasdom te komen. Deze bomen zullen hoogstwaarschijnlijk eerder uitvallen en het gewenste eindbeeld niet bereiken.

De afgelopen jaren zijn er extra bomen uitgevallen waarvoor de raad extra budget beschikbaar heeft gesteld voor herplant. De herplant van deze 325 bomen vindt plaats in 2023. Het streven is om de komende beheerperiode door reguliere vervanging 10% van het bomenbestand te verbeteren. Een aanpak van de bomen met onvoldoende boven- of ondergrondse groeiruimte valt buiten dit beheerplan.

Beplanting

Vanwege onvoldoende budget en capaciteit is er de afgelopen jaren verspreid over de gemeente een onderhoudsachterstand ontstaan van circa 123.000 m^2. In bijlage 9 is schematisch aangegeven waar deze locaties zich bevinden. Om deze onderhoudsachterstand in te lopen is er een bedrag nodig van € 850.000. Een deel van de achterstand is onderdeel van lopende projecten zoals in de wijk Zeeburg. Het budget om de achterstand in te lopen komt daardoor uit op €800.000.

Dit is een te grote opgave om naast het reguliere onderhoud in één jaar uit te voeren. Het advies is om het inlopen van de onderhoudsachterstand over meerdere jaren te spreiden. In tabel 4.1 is de spreiding van de aanpak van beplantingsvakken aangegeven.

Omschrijving	**M^2**	**Jaar**	**bedrag**
Vakken D-niveau	41.000	2024	€ 250.000
Vakken D-niveau	41.000	2025	€ 250.000
Vakken C-niveau	35.000	2026	€ 300.000
Totaal			**€ 800.000**

Tabel 4.1 Voorgestelde spreiding aanpak achterstallig onderhoud beplanting

De gehele beheerplanperiode is nodig om de achterstanden in beplanting in te lopen en het gewenste kwaliteitsniveau te halen. Een randvoorwaarde is dat er voldoende capaciteit en regulier budget is om te voorkomen dat er opnieuw achterstanden ontstaan.

5 Advies en vervolg

In dit hoofdstuk wordt het adviesscenario beschreven en de te maken keuzes. Vervolgens zijn de opgaven voor de komende planperiode aangegeven.

5.1 Advies

Op basis van de ambities van de gemeente Noordwijk en het benodigd budget is het scenario “Huidige kaders” het advies. Voor dit scenario gelden de volgende uitganspunten;

- Kwaliteitsniveau A voor de centra en hoofdstructuren
- Kwaliteitsniveau B in de kernen en bedrijventerreinen
- Kwaliteitsniveau C in het buitengebied

Het benodigd budget voor het beheer en onderhoud bedraagt jaarlijks circa € 2,95 miljoen.

In dit scenario blijft de hoge uitstraling van de centra en hoofdstructuren, wat past bij een dorp met een kuuroord status. Ook in de woongebieden en de bedrijventerreinen blijft het gestelde kwaliteitsniveau gelijk. Omdat deze de afgelopen jaren niet overal gehaald is zal dit zelfs verbeteren ten opzichte van de huidige situatie.

Via het reguliere onderhoud is de verwachting dat wij de komende jaren de kwaliteit van 10% van het bomenbestand verbeteren. De aanpak van bomen met onvoldoende boven- en ondergrondse groeiruimte vraagt een grootschalige aanpak die buiten dit beheerplan valt.

De uitbreiding van oppervlakte openbaar groen is geen onderdeel van dit beheerplan. Bij de perspectiefnota wordt jaarlijks het benodigde budget aangevraagd voor het extra te onderhouden oppervlakte.

In de begroting 2023-2026 is vanaf 2024 voldoende budget voor het scenario “Huidige Kaders”. In 2023 is het beschikbaar budget € 2.746.000,-. Er is daardoor een tekort van €205.000,- op het benodigde budget. In tabel 5.1 is aangegeven op welke onderdelen besparing mogelijk is.

Onderwerp	**Toelichting**
Beperkt onderhoud beplantingsvakken op D niveau	Van het huidige areaal is circa 900 are op kwaliteitsniveau D. Bij deze vakken is renovatie nodig om aan het gewenste beeld te voldoen. Door het onderhoud te beperken tot enkel het veilig houden is dit de besparing.
Geen bloembakken	Door de gehele gemeente staan 169 bloembakken. Het laten vervallen van deze bakken levert deze besparing op.De bloembakken geven het dorp een extra fleurige uitstraling, waardoor het niet plaatsen een versobering is van de leefomgeving.
Beperkt onderhoud bosplantsoen	Het niet dunnen van bosplantsoen levert deze besparing op. De impact van het één jaar niet uitvoeren is beperkt.
25% van de bomen in verharding niet vervangen	De kwaliteit van het bomenbestand is niet optimaal waardoor er jaarlijks een groot aantal bomen uitvallen. Wanneer 25% niet wordt herplant levert dit deze besparing op. Dit betekent waardeverlies van je bomenbestand
Geen bladluisbestrijding	In de centra en bij monumentale boomstructuren vindt bestrijding van bladluis plaats door het uitzetten van lieveheersbeestjes. Bij het niet uitzetten van

	lieveheersbeestjes zal de hinder door honingdauw toenemen. De verwachting is dat het aantal meldingen zal toenemen.
Niet bemesten van bollen	Bemesting van bollen zorgt dat deze jaarlijks terug komen. De impact van het één jaar niet bemesten is beperkt.
Geen graskanten steken	Het afsteken van graskanten voorkomt dat gras over de verharding groeit. Bij het uitblijven van deze maatregel neemt de onkruidgroei op verharding toe. Op de verharding zijn dan extra maatregelen nodig om hetzelfde beeld te behouden.
Geen bladkorven plaatsen	Het plaatsen van bladkorven zorgt dat jaarlijks inwoners zelf blad kunnen opruimen. Het niet plaatsen van bladkorven betekent dat de kosten voor straatvegen toenemen.
Geen boomfeestdag	De boomfeestdag is het delen van kennis over bomen aan kinderen van een basisschool. Het niet door laten gaan betekent minder kennisoverdracht aan kinderen.
Bedrijventerrein onderhoud op C niveau	Door het onderhoud op bedrijventerreinen te verlagen naar niveau C, sober bespaar je op onderhoudsbudget. In 2024 is er wel extra inzet nodig om het onderhoud op de bedrijventerreinen weer op B niveau (basis) te brengen. Doordat er onder andere meer kruiden in de beplanting mogen staan en meer zwerfafval neemt de aantrekkelijkheid van bedrijventerreinen af.

Tabel 5.1 Mogelijke besparingen regulier onderhoud in 2023

Het college heeft voor 2023 de keuze gemaakt voor de maatregelen;

- Beperkt onderhoud vakken op D niveau
- Beperkt onderhoud bosplantsoen
- Bedrijventerrein onderhoud op C-niveau

Onderhoudsachterstand

Al meerdere jaren sluit het benodigd budget niet aan bij het beschikbare budget en zijn er onderhoudsachterstanden ontstaan. Vanwege onvoldoende regulier budget is ondanks het extra beschikbaar gestelde budget de onderhoudsachterstand niet ingelopen. Om de onderhoudsachterstand in te lopen is naast het onderhoudsbudget een extra budget nodig. Het voorstel is om de aanpak van de onderhoudsachterstand over drie jaar te spreiden en hiervoor eenmalig € 800.000 beschikbaar te stellen. Deze aanpak houdt in dat de hele beheerplan periode 2023-2027 nodig is om het oppervlakte openbaar groen op het gestelde kwaliteitsniveau te brengen. In bijlage 10 is het uitvoeringsplan weergegeven.

Capaciteit

Op dit moment sluit de benodigde capaciteit niet aan bij de beschikbare capaciteit. Uitbreiding van de capaciteit is voorwaardelijk om tot uitvoering van het beheerplan te komen. Het komend jaar is binnen de formatie uitbreiding met 1 fte voor het beheer van groen. Hiermee komt de beschikbare capaciteit overeen met de benodigde capaciteit. De huidige arbeidsmarkt vormt een risico of de benodigde capaciteit tijdig beschikbaar komt.

5.2 Vervolg opgaven

Na het vaststellen van het beheerplan zijn er de volgende opgaven om op te pakken;

- Communicatie over de uitgangspunten van het beheerplan groen;
- Implementeren van uitgangspunten in onderhoudsprocessen en opdrachten;
- Borgen van proces gegevensbeheer en areaalwijzigingen bij ontwikkelingen in de leefomgeving;
- Optimaliseren van onderhoudsprocessen, onder andere planmatig beheer waarbij wordt gestuurd op prestaties, kosten en risico's;
- Implementatie Wet natuurbescherming binnen de organisatie;
- Analyse meldingen groen;
- Opstellen beleidsprogramma groen, met o.a. indelen bomen naar beleidscategorie;
- Implementeren uitgangspunten groenbeheerplan in Leidraad inrichting openbare ruimte, Uitwerking Visie openbare ruimte en Omgevingsplan;
- Opzetten van een basis participatieproces bij renovatie van groenvakken;
- Actualisatie van groenstructuur en borgen in omgevingsplan/ omgevingskwaliteitsplan;
- Het optimaliseren van het proces van inrichting en beheer. Bij de ontwikkeling en realisatie van de huidige nieuwbouwlocaties zijn de beheerconsequenties nog onvoldoende meegenomen;
- Standaardiseren van inspecties en monitoring van het openbaar groen;
- Tussentijdse evaluatie van het beheerplan groen;
- Opstellen plan realisatie ecologische verbindingszones in samenwerking met provincie Zuid Holland
- De hierboven genoemden opgaven vertalen in een uitvoeringsplan.

Bijlage 1 Wettelijke kaders

Omgevingswet	
Doelstelling:	Integrale ambities en kaders voor de fysieke leefomgeving op het niveau van Rijk, provincie en gemeente
Inhoud:	Op 1 juli 2023 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. Ook biedt de Omgevingswet gemeenten de mogelijkheid om met overzichtelijkere regels de leefomgeving meer in samenhang in te richten. Het biedt daarnaast meer ruimte voor lokaal maatwerk en moet leiden tot een betere en snellere besluitvorming.
Relatie met beheerplan:	De inrichting en het beheer van de openbare ruimte moet aansluiten bij de ambities van het nationaal en provinciaal omgevingsbeleid en de gemeentelijke omgevingsvisie en omgevingsplan.
Toepassing gemeente Noordwijk:	In de omgevingsvisie worden de doelen vastgelegd vanuit geïntegreerde thema's zoals bereikbaarheid, gezondheid of duurzaamheid. In het beheerplan is hier een eerste aanzet toegedaan

Sustainable Development Goals (SDG) / Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen	
Doelstelling:	Duurzame ontwikkeling in de wereld
Inhoud:	Leven op het land: Beschermen van ecosystemen, bossen en biodiversiteit Klimaatactie: Aanpak klimaatverandering
Relatie met beheerplan:	De inrichting en beheer van de openbaar groen moet invulling geven aan leven op het land en klimaatactie
Toepassing gemeente Noordwijk:	De doelen zijn verwerkt in de uitgangspunten voor het openbaar groen

Participatiewet	
Doelstelling:	De Participatiewet is bedoeld om banen/werkervaringsplaatsen te creëren om participatiewetmedewerkers (PW'ers) weer een kans te geven op de arbeidsmarkt.
Inhoud:	De wet geeft de gemeente een aantal instrumenten om participatiewetmedewerkers aan het werk te helpen. Hiermee kunnen zij zowel in de eigen organisatie als bij bedrijven worden geplaatst.
Relatie met beheerplan:	Bij de uitvoering van groenonderhoud maakt de gemeente gebruik van PW'ers. Dit betekent dat de organisatie van het onderhoud wordt afgestemd op de mogelijkheden van deze groep medewerkers.
Toepassing gemeente Noordwijk:	De gemeente werkt voor het groenonderhoud contractueel samen met Provalu. Bij aanbesteding van contracten is de inzet van SW'ers een vast onderdeel van de uitvraag.

Wet natuurbescherming	
Doelstelling:	Bescherming van de natuur, planten en dieren en houtopstanden
Inhoud:	De wet Natuurbescherming is gericht op de bescherming en ontwikkeling van natuur. a. het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit; b. het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies; c. het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen. Vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.
Relatie met beheerplan:	Bij uitvoering van onderhoudswerkzaamheden moet voldaan worden aan deze wet. Dit betekent dat: ▪ De aanwezigheid van flora/fauna bepalend is voor het moment van uitvoeren en de werkwijze die wordt gekozen; ▪ De gemeente aannemers moet informeren over aanwezige soorten zodat zij hun werkzaamheden hierop kunnen afstemmen; ▪ De uitvoerders opgeleid zijn om de gevaren van hun werkzaamheden voor flora/flauna te herkennen en hierop in te grijpen.
Toepassing gemeente Noordwijk:	De gemeente wil zorgvuldig met de flora en fauna in het dorp omgaan. Daarom is een nog te ondernemen stap om bij de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte gebruik te gaan maken van een gedragscode soortbescherming. De gedragscode maakt het mogelijk reguliere onderhoudswerkzaamheden uit te voeren zonder dat daarvoor een ontheffing nodig is van de Provincie. De gedragscode schrijft voor hoe gewerkt moet worden zonder dat flora/flauna hiervan overlast ervaren en/of gevaar op lopen.

Wet publieke gezondheid	
Doelstelling:	Bewaken van de publieke gezondheid
Inhoud:	De wet regelt de organisatie van de openbare gezondheidszorg en de bestrijding van infectieziektes die een gevaar kunnen opleveren voor de volksgezondheid
Relatie met beheerplan:	De aanpak van schadelijke planten en insecten in de openbare ruimte kunnen effect hebben op de gezondheid.
Toepassing gemeente Noordwijk:	Er wordt met uitzondering van de Japanse Duizendknoop geen chemische middelen ingezet in de openbare ruimte. Insecten in openbaar groen die een gevaar vormen voor de volksgezondheid worden bestreden.

Burgerlijk wetboek: Zorgplicht, een veilige openbare ruimte	
Doelstelling:	Het veilig in stand houden van de openbare ruimte
Inhoud:	De gemeente heeft de plicht om inspecties uit te voeren en voldoende onderhoud te plegen om een veilige openbare ruimte te waarborgen. Zij moet kunnen aantonen dat een optimale zorg heeft plaatsgevonden. Bij onvoldoende bewijs, kan de aansprakelijkheidsstelling leiden tot toekenning van schadevergoedingen.
Relatie met beheerplan:	In dit beheerplan zijn de werkzaamheden omschreven die de gemeente uitvoert om aan de zorgplicht te voldoen.
Toepassing gemeente Noordwijk:	De gemeente voert cyclisch onderhoud uit om veiligheidsrisico's uit te sluiten en te voldoen aan de zorgplicht. Daarbij wordt een Boomveiligheidscontrole gehanteerd, waarbij een boom minimaal 1 keer per 3 jaar wordt gecontroleerd of 1x/jaar bij risicobomen . Waar nodig wordt aanvullend onderzoek uitgevoerd. De resultaten van de inspecties worden bijgehouden in Obsurv.

Kapitaalgoederen in de Gemeentewet, Besluit begroting en verantwoording (BBV)	
Doelstelling:	Inzicht geven in de staat van kapitaalgoederen
Inhoud:	Deze wet schrijft voor dat de gemeente via de paragraaf kapitaalgoederen in de begroting en jaarrekening rapporteert over haar kapitaalgoederen. De provincie ziet toe of er sprake is van achterstallig onderhoud. Tevens zijn er regels opgenomen over hoe er moet worden omgegaan met activeren (afschrijven) van vervangingsinvesteringen
Relatie met beheerplan:	Het beheerplan brengt de verplichte informatie over het onderhoud, de kwaliteit en de achterstanden in beeld.
Toepassing gemeente Noordwijk:	Met dit beheerplan geeft de gemeente invulling aan de verplichting om te rapporteren over het onderhoud, het beoogde kwaliteitsniveau, de kosten en de achterstanden van het kapitaalgoed openbaar groen

Algemene Plaatselijke verordening, het bewaren van houtopstanden	
Doelstelling:	Regels voor bescherming, kap en herplant van houtopstanden
Inhoud:	Voor bomen met een stamomtrek groter dan 63 cm en voor snel groeiers met een stamomtrek van 110cm op 1,30 boven maaiveld geldt een velverbod. Indien een vergunning wordt afgegeven voor vellen is het mogelijk een herplant plicht op te leggen.
Relatie met beheerplan:	Voor het verwijderen van bomen met een grote diameter is een omgevingsvergunning nodig via de daarbij behorende procedure
Toepassing gemeente Noordwijk:	Het beleid in Noordwijk is 1 op 1 herplant van bomen. Bij het vellen van bomen die vergunningplichtig zijn wordt in de vergunning een herplant plicht opgelegd.

Gebiedsprogramma 2016-2020 B(l)oeiende bollenstreek	
Doelstelling:	De gezamenlijke ambitie is om de Bollenstreek jaarrond groener te maken, met een veelvoud aan kleur.
Inhoud:	De gemeente wil de karakteristieke groene identiteit behouden en versterken. Daarbij streeft het naar een diverse en duurzame groeninrichting. Communicatie met inwoners en belanghebbenden moet goed en tijdig zijn. Met als doel • De identiteit van de streek versterken; • De belevingsmogelijkheden vergroten; • De biodiversiteit vergroten.
Relatie met beheerplan:	Vervangingen in het beheerplan moeten in lijn zijn met deze visie
Toepassing gemeente Noordwijk:	Bij vervangingen wordt de inrichting getoetst aan de uitgangspunten van deze visie

Met betrekking tot gezondheid van overlast door plagen als de eikenprocessierups geven vooral de Wegenwet en het Nieuw Burgerlijk Wetboek de kaders voor de zorgplicht tot bestrijding. Voor een aantal schadelijke exotische dieren en planten is een verbod vastgelegd in de Europese verordening Invasieve Uitheemse soorten. De reuzenberenklauw staat op de Europese lijst van verboden exoten, de Japanse duizendknoop (nog) niet.

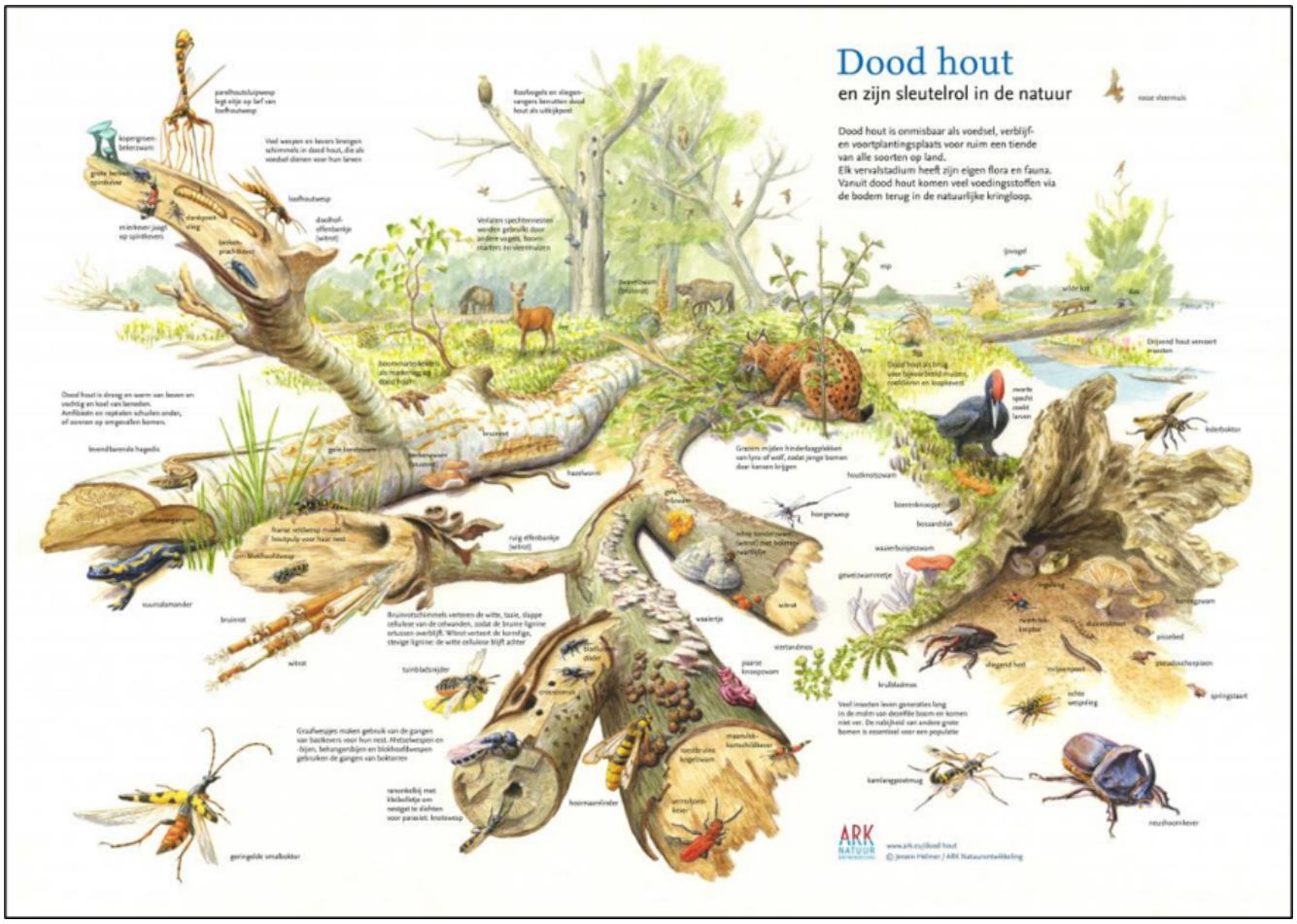
Bijlage 2 Uitgangspunten beheer en inrichting openbaar groen en bomen

Leefbaarheid en participatie

- Voldoen aan de wettelijke zorgplicht. Het openbaar groen is veilig. Voor de gezondheid van onze inwoners zetten wij in dat binnen 300 meter vanaf een woning er een plek is met verblijfsgroen
- Oppervlakte openbaar groen of openbare bomen die wijken vanwege een ontwikkeling/herinrichting worden voor 100% gecompenseerd binnen de gemeente.
- Bij nieuwbouw wordt minimaal 75m^2 openbaar groen per woning gerealiseerd
- Bij het onderhoud van groen passen we social return toe door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in te zetten
- De gemeente grijpt bij ziekten en plagen in wanneer er risico's zijn voor de gezondheid van mensen en of risico's voor de omgeving. Zie bijlage 3 voor een uitbreide beschrijving
- 95% van de bomen is in 2040 kwalitatief goed (conditie is voldoende, geen snoeiachterstand, beoogd eindbeeld wordt bereikt)
- Streven naar 0,4 boom per inwoner (momenteel is dit 0,37 boom per inwoner) bij toename van het aantal inwoners komen er ook meer bomen bij. In dit bomen aantal zijn geen bomen opgenomen van andere terreinbeheerders, particulieren en bomen in bosplantsoen.
- Bij reconstructies en ontwikkelingen wordt vooraf in beeld gebracht welke bomen duurzaam in stand te houden zijn, waarbij behoud van duurzame bomen het uitgangspunt is
- Bomen worden minimaal 1 x per 3 jaar geïnspecteerd en attentiebomen minimaal 1 x per jaar
- Snoei van een boom is erop gericht om het gewenste eindbeeld te bereiken
- Een consequente toepassing van 1 op 1 herplant van bomen
    - Op dezelfde plek, anders
    - Binnen dezelfde locatie, anders
    - Grenzend aan de locatie, anders
    - Elders in de gemeente op (vooraf) aangewezen locatie
- Last van schaduw, bladeren, insecten en vogelpoep zijn geen reden om een boom te verwijderen (zie bijlage 4 voor uitgebreide uitgangspunten)
- Bij reconstructies en renovaties van openbaar groen worden inwoners betrokken
- Inwoners kunnen openbaar groen adopteren wanneer dit buiten de hoofdstructuur, een natuurgebied of ecologische verbindingszone ligt
- Geen gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen

Biodiversiteit

- Voldoen aan de wet natuurbescherming, de impact op flora en fauna is zo beperkt mogelijk
- Vergroten van de biodiversiteit in kwaliteit en kwantiteit
- Wij werken toe naar 50% potentieel natuurlijke vegetatie in Noordwijk, waarbij wij in natuurgebieden, ecologische verbindingszones en het buitengebied streven naar 100% potentieel natuurlijke vegetatie.
- De inrichting en het beheer is gericht op het creëren van een zo groot mogelijke structuurvariatie van een zoom met een kruidenlaag, een mantel met struiken en een kern met bomen.
- Het beheer is afgestemd op het jaarrond in stand houden van leefgebied voor flora en fauna (o.a. 1/3 ruig gras laten staan)
- Het beheer is erop gericht om ecosystemen in stand te houden
- Bij verwijdering van bosplantsoen komt minimaal evenveel vierkante meters aan bosplantsoen terug
- Waar mogelijk dood hout laten liggen

Bron: Helmer, J. ARK-tekenaar.

Duurzaamheid en klimaat

- De bodem, water en klimaat zijn leidend bij het bepalen van het sortiment van het openbaar groen
- Inrichting, beheer en gebruik zijn op elkaar afgestemd, juiste soort op de juiste plaats zodat met het beheer het gewenste eindbeeld wordt bereikt
- Duurzaamheid waaronder elektrisch materieel, biologisch materiaal en circulariteit is een selectie criteria bij aanbestedingen
- Wij zetten in op 20% kroonbedekking (eindbeeld) in een buurt bij herinrichting en ontwikkelingen
- Bij de inrichting wordt ingezet op een goed bodemleven voor het vastleggen van zoveel mogelijk CO2 en stikstof en een zo optimaal mogelijke waterberging.
- Voor alle werkzaamheden in de leefomgeving is het Handboek bomen 2022 van het Norminstituut bomen van toepassing
- Hemelwater wordt in eerste instantie afgewaterd op het openbaar groen
- Juiste boom juiste plaats
    - Een boom moet minimaal in goede conditie 40 jaar oud kunnen worden
    - In de hoofdstructuur moet een boom minimaal 80 jaar in goede conditie oud worden
    - Goed beheerbare, veilige en gezonde bomen
- Zorgen voor een gevarieerd bomenbestand
    - Maximaal 10% van het totale bomenbestand dezelfde soort
    - Maximaal 20% van het totale bomenbestand hetzelfde geslacht
    - Maximaal 30% van het totale bomenbestand dezelfde familie

- Standaard uitvoeren van een boomeffectanalyse (BEA) bij reconstructies/ ontwikkelingen
- Alle inspecties en werkzaamheden aan bomen worden uitgevoerd door aantoonbaar vakbekwame personen en gecontroleerd door gediplomeerde personen.
- Bij ieder beheervraagstuk zoekt de gemeente naar de meest duurzame en toekomstgerichte oplossing passend bij de functie van de boom
- Nazorg van beplanting en bomen is tot 2 jaar na aanleg belegd bij het project welke de uitvoering verzorgt.

Identiteit

- Beeldkwaliteit per deelgebied
    - Centra en Hoofdstructuren A
    - De kernen: De Zilk, Noordwijk-Binnen, Noordwijk aan Zee en Noordwijkerhout B
    - Bedrijventerreinen B
    - Natuurgebieden en ecologische verbindingszones C
    - Buitengebied C
- Het op duurzame wijze versterken en behouden van dit landschap is het uitgangspunt. Hierbij zetten wij in op behoud en versterken van typische beplanting en bomen, herkenbare landschappelijke elementen (zoals hagen) en het open landschap met zicht op de bloembollen.
- Beheergroepen die kostbaar zijn in het beheer, o.a. vormbomen, hagen, rozen en vaste planten worden alleen in centra en hoofdstructuren toegepast. Uitzondering is mogelijk bij cultuurhistorische waarde.

Bijlage 3 Kader ziekten en plagen

In deze bijlage is beschreven hoe de gemeente omgaat met ziekten en plagen.

Bastaardsatijnrups

In de gemeente is er al vele jaren een grote populatie van Bastaardsatijnrupsen. Deze populatie zorgt vooral langs het strand en duin in Noordwijk aan Zee voor overlast. Door de brandharen van deze rupsen kunnen klachten ontstaan zoals huidirritatie, jeuk, rode uitslag oog- en luchtwegirritatie. De overlast van deze rupsen is voornamelijk vanaf eind mei tot eind juni wanneer de rupsen in hun laatste stadium van larve zijn. In juni-juli vormen de rupsen cocons waarin zij verpoppen tot vlinder.

Bestrijding

De bestrijding bestaat in het voorjaar uit het weghalen en afvoeren van spinselnesten met rupsen, met name in duinen. Hiermee wordt de plaagdruk verminderd zonder dat dit grote effecten heeft op overige dieren die in de duinen leven. Enige overlast zal echter blijven voorkomen en is afhankelijk van de populatie rupsen. Bij veel overlast kan m.b.v. bebording aangegeven worden dat er rupsen zijn.

Eikenprocessierups

De eikenprocessierups komt in Noordwijk beperkt voor en de verwachting is dat deze soort hier aan de kust niet sterk zal toenemen. Zoals de naam al doet vermoeden leeft deze inheemse rups in eikenbomen. Door de brandharen van deze rupsen kunnen klachten ontstaan zoals huidirritatie, jeuk, rode uitslag oog- en luchtwegirritatie. In de periode vanaf half juni tot half juli is de concentratie brandharen het hoogst.

Bestrijding

De bestrijding van de gemeente is reactief. Wanneer er nesten van de eikenprocessierups worden gesignaleerd in openbaar gebied waar veel mensen komen, worden de rupsen verwijderd. Voor overige gebieden vindt alleen registratie van de locatie plaats om een beeld te krijgen hoe de populatie zich ontwikkelt.

Bij inrichting en beheer is het uitgangspunt toe te werken naar natuurlijke plaagonderdrukking. Dit gebeurt enerzijds door de biodiversiteit te vergroten en eenzijdige beplanting en bomen te voorkomen. Anderzijds door het bevorderen van goede leefgebieden van natuurlijke vijanden. De effectiviteit verbeterd wanneer deze leefgebieden met elkaar verbonden zijn (ecologische verbindingen).

Eleagnus bladvlo

Vanwege dat de Eleagnus (olijfwilg) wintergroen, sterk is en weinig water nodig heeft zijn deze planten in Noordwijk veelvuldig toegepast. Hierdoor is er op verschillende locaties een eenzijdige samenstelling met deze beplanting, waardoor de Eleagnus bladvlo de kans krijgt om tot grote aantallen te ontwikkelen. In bepaalde gebieden zijn dermate veel bladvlooien dat vliegende zwermen vlooien voor overlast zorgen. De aantallen zijn dermate groot dat natuurlijke vijanden deze bladvlo niet meer kunnen beperken.

Bestrijding

In wijken met een eenzijdige samenstelling van Elagnus wordt de bladvlo plaag verminderd door het bestrijden met larven van gaasvliegen. Gedurende de looptijd van dit beheerplan worden locaties met een eenzijdige samenstelling van Eleagnus vervangen. Op locaties met enkele planten/bomen en bladvlooien worden geen maatregelen genomen. In het najaar van 2022 is gestart met maatregelen tegen de bladvlo.

Bladluis

Diverse bomen maar voornamelijk lindes en esdoorns zijn gevoelig voor bladluis. De bladluis scheidt een plakkerige vloeistof (honingdauw) af. Een zwarte, donkergroene schimmel, genaamd roetdauw groeit op de honingdauw.

Wanneer een boom in een goede conditie verkeert heeft deze niet tot nauwelijks last van bladluizen. Bomen die stress ondervinden vanwege hun standplaats of snoeivorm (o.a. lei-linden) zijn gevoeliger voor bladluis. Een goede regenbui zorgt dat de meeste plak verdwijnt. Bij langdurige droogte is er veel plakkerige vloeistof onder de bomen aanwezig welke hinder oplevert.

Bestrijding

In de centra en bij de cultuurhistorische lei-linden wordt de bladluis in de bomen onderdrukt. Dit gebeurt met het uitzetten van de larven van het lieveheersbeestje. Bij overige bomen worden er geen maatregelen genomen. Hier zullen mensen in droge perioden enige hinder ondervinden. Zij kunnen eventueel zelf maatregelen nemen door het creëren van een leefgebied voor de natuurlijke vijand van de bladluis. Ook verdwijnt de meeste plakkerige vloeistof wanneer dit wordt afgespoeld met (warm) water. Om overlast te voorkomen wordt bij inrichting en herplant gezorgd voor:

- Een goede groeiplaats voor de boom.
- Een goed leefgebied voor de natuurlijke vijand van de bladluis.
- Bij nieuwe aanplant zorgen voor minder gevoelige soorten. Door het vergroten van insecteneters van bladluis kunnen schermbloemigen worden aangeplant, zoals vlier e.d.

Japanse duizendknoop

De Japanse duizendknoop is een exoot die snel groeit en daarmee inheemse soorten verdringt. Deze plant is zeer sterk waardoor deze schade kan veroorzaken aan gebouwen, leidingen en wegen.

Bestrijding

Wanneer er in de openbare ruimte Japanse duizendknoop voor komt wordt beoordeeld wat de beste bestrijdingsmethode is. De voorkeur methode is om de plant af te graven met wortel en al. Wanneer het afgraven niet mogelijk is wordt de plant chemisch bestreden. De plek wordt enkele jaren gemonitord om uit te sluiten dat de plant terug komt.

Reuzenberenklauw

De Reuzenberenklauw is een invasieve exoot die inheemse plantsoorten verdringt. Huidcontact met het sap van deze plant kan leiden tot ernstige brandwonden. De plant staat op de Europese lijst van invasieve soorten dat betekent dat er een plicht is om de soort te bestrijden.

Bestrijding

Op een locatie dichter dan 5 meter van paden of veldjes wordt de Reuzenberenklauw bestreden door af en toe maaien. Op andere locaties wordt gewacht tot de plant bijna in bloei staat waarna hij bij de grond afgestoken wordt en de bodem zoveel mogelijk schoon gehouden. Berenklauw is een lichtkiemer, dus wanneer er kale bodem is wordt deze met een kleine mulchlaag afgedekt en ingezaaid zodat zaden onder de grond verdwijnen en de plant niet meer terug komt. Wordt er te vroeg gestoken dan wordt er nogmaals gewacht op een bloemknop waarna deze opnieuw afgestoken wordt.

Bijlage 4 Omgang met hinder door bomen

Geringe hinder van bomen is vanwege het belang van bomen voor de leefomgeving geen reden om in te grijpen. Conform vaste rechtspraak op het gebied van overlast en hinder door bomen dient iedereen een zekere mate van naburige hinder te accepteren. Door aanplant van de juiste boom op de juiste plaats wordt hinder waar mogelijk voorkomen. In het geval van disproportionele hinder door publieke bomen neemt de gemeente maatregelen. De volgende richtlijnen worden aangehouden;

In elk geval wordt er niet ingegrepen indien de hinder of overlast bestaat uit:

- Bladval inclusief val van bloesems;
- Vruchtval inclusief zaad- en pluisval;
- Aanwezigheid van enkele vogelnesten of rustplaatsen van vogels (vogelpoep);
- Aanwezigheid van vleermuizen;
- Schaduwhinder in delen van tuinen, balkons, erven, zonnepanelen en op niet bewoonde bouwwerken;
- Normale groene of algenaanslag op bestrating, muren, daken, enz.
- Normale tijdelijke overlast door insecten in bomen inclusief honing- en roetdauw.
- Wortelopdruk die bestrating op gemeentelijk terrein niet meer dan 3 centimeter opdrukt.
- Wortelingroei in funderingen of huisaansluitingen
- Uitzichtbelemmering door bomen.
- Allergie door bomen bij mensen

Takken van gemeentelijke bomen die over de erfgrens hangen zal de gemeente verwijderen, mits dit geen onherstelbare schade oplevert voor de boom of de boom daardoor afsterft.

Bij andere, ernstigere vormen van hinder zullen de eventuele ingrepen afhangen van de ernst van de overlast, de mogelijke oplossingen en de aanwezigheid of mogelijkheid van compenserend groen. Uiteraard spelen ook kosten (budgetten) en prioriteiten een rol.

Hierbij gelden de volgende principes:

- Snoei van bomen geniet de voorkeur boven bomen verwijderen.
- “Snoei” en kandelaberen* in de vorm van toppen of halveren is nooit een optie.
- Het snoeien van een vrij uitgroeiende boom tot vormboom vindt niet plaats.

Het streven is altijd gericht op minimaal behoud van de “hoeveelheid boom”. Dit kan ook leiden tot een oplossing waarbij een aantal kleinere bomen, slecht groeiend of overlast gevend, worden vervangen door een of enkele exemplaren van een grotere boomsoort op een gunstigere plek. De impact (beeld, milieu, waardering en dergelijke) van een grote boom is vaak hoger dan die van een aantal kleinere bomen samen.

*Bij Kandelaberen wordt de kroon van een boom teruggezet tot de hoofdtakken van een boom. Dit is een noodmaatregel om een boom die te groot is voor zijn standplaats te behouden. De maatregel moet om de 3 a 4 jaar herhaald worden.

Bijlage 5 Omschrijving Kwaliteitsniveaus

gemeente Noordwijk

A-kwaliteit

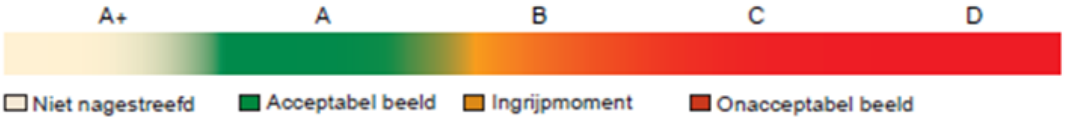
TOELICHTING AMBITIENIVEAU

De openbare buitenruimte is schoon en netjes onderhouden. De staat van het groen ziet er goed en verzorgd uit. Wel is er af en toe zwerfvuil en onkruid in de plantvakken aanwezig. De buitenruimte is functioneel en voldoet aan de wensen van de gebruikers.

Kernwoorden: *netjes, verzorgd, functioneel, overzichtelijk*

UITGANGSPUNTEN

Schoon

- Af en toe zwerfvuil
- Af en toe onkruid in groen

Heel

- Groen vertoont incidenteel kale plekken en incidenteel schade aan bomen

Veilig

- Geen overhangend groen

gemeente Noordwijk

B-kwaliteit

TOELICHTING AMBITIENIVEAU

Het beheer en onderhoud zorgt ervoor dat de openbare ruimte functioneel voldoet en een redelijk nette uitstraling heeft. Het groen is in voldoende staat, maar zwerfvuil en onkruid komen wel voor. Schade aan groen komt voor, maar heeft geen invloed op de veiligheid.

A+ A B C D

Niet nagestreefd | Acceptabel beeld | Ingrijpmoment | Onacceptabel beeld

Kernwoorden: *redelijk netjes, functioneel, pleksgewijs rommelig (zwerfvuil, onkruid etc.)*

UITGANGSPUNTEN

Schoon	*Heel*	*Veilig*
- Hier en daar zwerfvuil - Hier en daar onkruid in groen	- Groenvakken en bomen vertonen soms lichte schade	- Incidenteel overhangend groen

gemeente Noordwijk

C-kwaliteit

TOELICHTING AMBITIENIVEAU

De openbare buitenruimte ziet er minder verzorgd uit. Zwerfvuil en onkruidgroei komen regelmatig voor. Groen vertoont meer schade en verliezen soms hun functionaliteit. De buitenruimte heeft een sobere uitstraling.

Kernwoorden: *functioneel, waarborging veiligheid, sobere uitstraling*

UITGANGSPUNTEN

Schoon

- Zwerfvuil aanwezig
- Onkruid in groen is aanwezig

Heel

- Groen toont hier en daar schade

Veilig

- Overhangend groen is aanwezig

Bijlage 6 Overzicht uitbreidingen oppervlakte openbaar groen

Het oppervlakte openbaar groen van komende areaaluitbreidingen is geen onderdeel van het beheerplan.

Project	Verwachting uitvoering
Schippersvaartweg (nieuwbouw)	Oplevering 2023
Offem Zuid (nieuwbouw)	Oplevering 2022-2025
Het Zilt (nieuwbouw)	Oplevering 2022-2024
In den Houte (nieuwbouw)	Oplevering 2022-202x
Engelse en Franse Tuin en Begraafplaats (nieuwbouw)	Oplevering 2023
Landschapspark en speeleiland	Oplevering 2023
Parallel boulevard (reconstructie)	Oplevering 2025
Bronsgeest (nieuwbouw)	Onbekend
Zeeburg (wijkrenovatie excl wijkpark)	Uitvoering 2022-2025
Duineveld (nieuwbouw)	Oplevering 2023
Herplant 325 weggevallen bomen	2022-2023

Tabel overzicht te verwachten uitbreidingen

Bijlage 7 Benodigde middelen

Benodigde middelen
De beheerkosten zijn berekend op basis van oppervlakten, aantallen, uurtarieven, werkpakketten en eenheidsprijzen. De werkpakketten en eenheidsprijzen zijn gebaseerd op landelijk erkende normen en marktprijzen en aangepast op de specifieke uitgangspunten zoals de grondslag, uitvoeringsmethoden, vervuilingssnelheid en invloed van zeewind/zout.

De berekening van de life-cycle-costs[2] is een theoretische calculatie o.b.v. de kwaliteitsuitgangspunten, aangevuld met activiteiten die specifiek zijn voor de gemeente, zoals ondersteuning bij de boomfeestdag of het ophalen van kerstbomen.

Voor het afgesproken kwaliteitsniveau B en deels A en C zijn voor elke voorziening eenheidsprijzen berekend op basis van de werkpakketten. Het kostenmodel is gebruikt om te berekenen wat de beheerkosten zijn bij de te behalen kwaliteitsniveaus.

Proces doorrekening
Het kostenmodel gaat uit van eenheidsprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde kosten per jaar voor een beheeronderdeel. Deze eenheidsprijzen zijn getoetst met behulp van een benchmark met andere gemeenten. De eenheidsprijzen vermenigvuldigd met het areaal geeft het totaal benodigd budget om de voorzieningen op een bepaald niveau te onderhouden. Het is een theoretische calculatie die uitgaat van een homogene kwaliteit en leeftijd van het te onderhouden areaal. Het gaat niet uit van achterstanden.

Overzicht begrote budgetten onderhoud groen 2023-2026

Boekingscombinatie				Programma en producten (H005)		Budgethouderstructuur (H002)			Komende jaren		
Kostenplaats nummer	Kostenplaats omschrijving	Kostensoort nummer	Kostensoort omschrijving	Programma nummer	Programma omschrijving	Product nummer	Product omschrijving	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
65704000	Groenvoorziening uren	475001	Kosten Vervoermiddelen	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	102.026	104.372	106.773	109.229
65704000	Groenvoorziening uren	411306	Uren BW1	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	273.466	283.584	294.077	304.958
65704000	Groenvoorziening uren	411307	Uren BW2	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	90.649	94.003	97.482	101.088
65704030	Algemene kosten	438022	Overige uitgaven	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	8.278	8.468	8.663	8.862
65704100	Schoffelwerk volgens bestek	438035	Uitbestede werkzaamheden	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	462.250	472.882	483.758	494.885
65704110	Aanschaf Plantmateriaal	438022	Overige uitgaven	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	167.808	171.667	175.615	179.655
65704120	Stortkosten Groen	438034	Leveranties van derden	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	21.930	22.434	22.950	23.478
65704120	Stortkosten Groen	438035	Uitbestede werkzaamheden	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	10.320	10.557	10.800	11.049
65704140	Maaien volgens bestek	438035	Uitbestede werkzaamheden	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	84.711	86.659	88.653	90.692
65704150	Watergeven	438034	Leveranties van derden	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	49.558	50.697	51.863	53.056
65704160	Reconstructie	438034	Leveranties van derden	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	370.160	525.224	530.404	535.703
65704170	Diverse grote snoeiklussen	438034	Leveranties van derden	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	94.063	96.226	98.439	100.703
65704170	Diverse grote snoeiklussen	438022	Overige uitgaven	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	122.366	125.181	128.060	131.005
65704170	Diverse grote snoeiklussen	438035	Uitbestede werkzaamheden	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	615.867	630.032	644.523	659.347
65704170	Diverse grote snoeiklussen	438053	Incidentele lasten reserves	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	55.591	99.591	99.591	99.591
65704180	Technisch beheer groen	438034	Leveranties van derden	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	55.040	56.306	57.601	58.926
65704180	Technisch beheer groen	438000	Ingeleend personeel	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	66.005	67.523	69.076	70.665
65704180	Technisch beheer groen	438022	Overige uitgaven	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	88.042	90.067	92.139	94.258
65704230	Adoptiegroen	438022	Overige uitgaven	PR08	Duurzaamheid en Leefomgevin	P266	Groenvoorzieningen	7.525	7.698	7.875	8.056
								2.745.655	3.003.171	3.068.342	3.135.206
								2.745.655	**2.959.171**	**3.024.342**	**3.091.206**

Bij de overdracht van de gronden langs het Oosterduinsemeer aan de gemeente is het onderhoud voor 10 jaar afgekocht voor een bedrag van € 555.910. Van 2023 t/m 2032 komt er jaarlijks €55.910 ten laste van de hiervoor ingestelde reserve. De gronden langs het Oosterduinsemeer zijn als onderdeel opgenomen in dit beheerplan.

Voor de Engelse tuin, Franse tuin en de Begraafplaats is het onderhoud afgekocht voor 10 jaar. Hiervoor komt er jaarlijks € 44.000 ten laste van de ingestelde reserve. De Engelse tuin, Franse tuin en Begraafplaats worden in 2024 overgedragen aan de gemeente en zijn daarom niet meegenomen in de berekeningen van dit beheerplan.

Vanaf 2032 en 2033 zijn de onderhoudslasten voor het onderhoud van de gronden langs het Oosterduinsemeer en de Engelse- en Franse tuin en Begraafplaats voor de gemeente.

Bijlage 8 Uitwerking scenario's

Scenario huidige kaders

Huidige kaders prijspeil nov 2022												
Onderhoud type	Areaal	Eenheid	Buitengebied	Hoofdstructuur	De Zilk	Centra	Bedrijventerreinen	Noordwijk Binnen	Noordwijkerhout	Noordwijk aan zee	Overig	Totaal
Totaal			€ 333.400	€ 606.400	€ 64.700	€ 67.500	€ 164.300	€ 733.800	€ 424.100	€ 317.200	€ 239.200	€ 2.950.600
BOMEN	16390	stuk	€ 38.353	€ 134.550	€ 27.853	€ 28.106	€ 33.408	€ 311.650	€ 210.450	€ 173.650		€ 958.000
SIERPLANTSOEN	2207,8	are	€ 80.845	€ 262.085	€ 25.151	€ 14.927	€ 99.153	€ 306.935	€ 139.035	€ 107.514		€ 1.035.600
BOSPLANTSOEN	3142,7	are	€ 83.430	€ 46.848	€ 4.097	€ 3.565	€ 5.348	€ 21.896	€ 29.877	€ 17.581		€ 212.600
GRASVELDEN	3199,0	are	€ 8.050	€ 51.716	€ 3.197	€ 16.871	€ 13.363	€ 65.136	€ 31.119	€ 4.129		€ 193.600
RUW GRAS	6765,1	are	€ 121.923	€ 31.212	€ 3.830	€ 2.185	€ 10.180	€ 12.503	€ 5.957	€ 11.753		€ 199.500
Zwerfvuil en blad verwijderen in en op groen	867,2	are	€ 826	€ 79.994	€ 566	€ 1.794	€ 2.898	€ 15.675	€ 7.659	€ 2.588		€ 112.000
OVERIG (ziekte- en plagen, bloembakken, Natura 2000 en beheerpakketten e.d.)											€ 239.200	€ 239.200

Scenario sober

Sober prijspeil nov 2022												
Onderhoud type	Areaal	Eenheid	Buitengebied	Hoofdstructuur	De Zilk	Centra	Bedrijventerreinen	Noordwijk Binnen	Noordwijkerhout	Noordwijk aan zee	Overig	Totaal
Totaal			€ 330.200	€ 320.300	€ 51.100	€ 50.500	€ 128.900	€ 574.300	€ 329.700	€ 245.400	€ 153.000	€ 2.183.400
BOMEN	16390	stuk	€ 38.353	€ 78.833	€ 21.528	€ 20.436	€ 25.760	€ 240.350	€ 162.150	€ 133.400	€ 0	€ 720.800
SIERPLANTSOEN	2207,8	are	€ 79.465	€ 159.505	€ 20.022	€ 9.361	€ 77.959	€ 242.305	€ 111.067	€ 84.663	€ 0	€ 784.300
BOSPLANTSOEN	3201,5	are	€ 82.165	€ 17.892	€ 2.638	€ 2.300	€ 3.426	€ 13.938	€ 19.010	€ 11.157	€ 0	€ 152.500
GRASVELDEN	3199,0	are	€ 7.820	€ 29.038	€ 2.783	€ 15.813	€ 11.822	€ 57.788	€ 27.589	€ 3.623	€ 0	€ 156.300
RUW GRAS	1492,2	are	€ 121.808	€ 25.268	€ 3.600	€ 2.070	€ 8.412	€ 11.513	€ 5.555	€ 10.891	€ 0	€ 189.100
Zwerfvuil en blad verwijderen in en op groen	867,2	are	€ 596	€ 9.775	€ 531	€ 452	€ 1.553	€ 8.418	€ 4.313	€ 1.702	€ 0	€ 27.300
OVERIG (ziekte- en plagen, bloembakken, Natura 2000 en beheerpakketten e.d.)											€ 152.950	€ 153.000

Scenario sober+

Sober+
prijspeil nov 2022

Onderhoud type	Areaal	Eenheid	Buitengebied	Hoofdstructuur	De Zilk	Centra	Bedrijventerreinen	Noordwijk Binnen	Noordwijkerhout	Noordwijk aan zee	Overig	Totaal
Totaal			€ 330.400	€ 603.800	€ 51.400	€ 64.900	€ 129.000	€ 580.200	€ 331.700	€ 247.700	€ 239.200	€ 2.578.300
BOMEN	16390	stuk	€ 38.353	€ 134.550	€ 21.528	€ 28.106	€ 25.760	€ 240.350	€ 162.150	€ 133.400	€ 0	€ 784.200
SIERPLANTSOEN	2207,8	are	€ 79.695	€ 260.820	€ 20.332	€ 13.662	€ 78.074	€ 248.170	€ 113.057	€ 86.975	€ 0	€ 900.800
BOSPLANTSOEN	3201,5	are	€ 82.165	€ 45.583	€ 2.638	€ 2.300	€ 3.426	€ 13.938	€ 19.010	€ 11.157	€ 0	€ 180.200
GRASVELDEN	3199,0	are	€ 7.820	€ 51.486	€ 2.783	€ 16.641	€ 11.822	€ 57.788	€ 27.589	€ 3.623	€ 0	€ 179.500
RUW GRAS	1492,2	are	€ 121.808	€ 31.097	€ 3.600	€ 2.070	€ 8.412	€ 11.513	€ 5.555	€ 10.891	€ 0	€ 194.900
Zwerfvuil en blad verwijderen in en op groen	867,2	are	€ 596	€ 80.224	€ 531	€ 2.024	€ 1.553	€ 8.418	€ 4.313	€ 1.702	€ 0	€ 99.400
OVERIG (ziekte- en plagen, bloembakken, Natura 2000 en beheerpakketten e.d.)											€ 239.200	€ 239.200

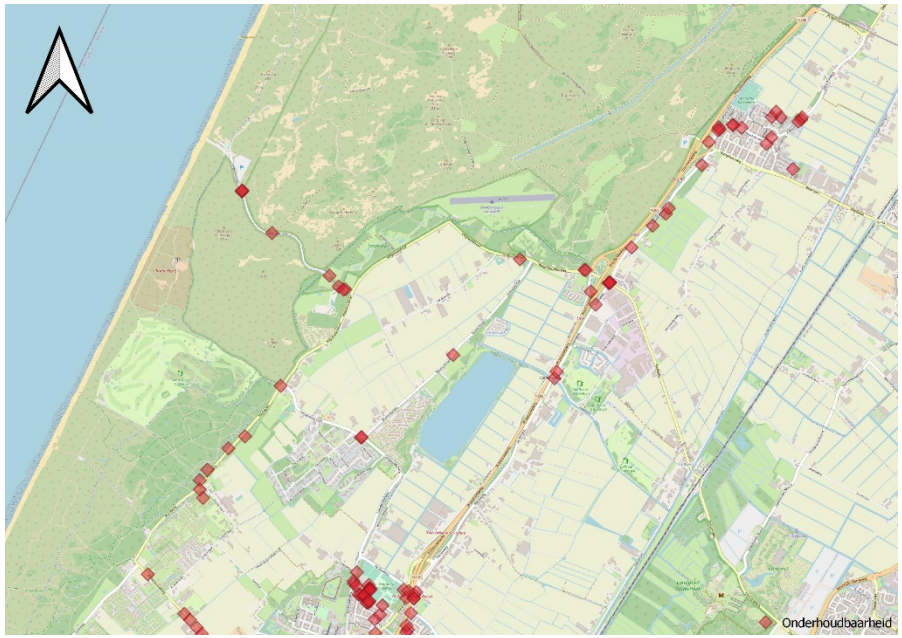
Scenario basis+

Basis+
prijspeil nov 2022

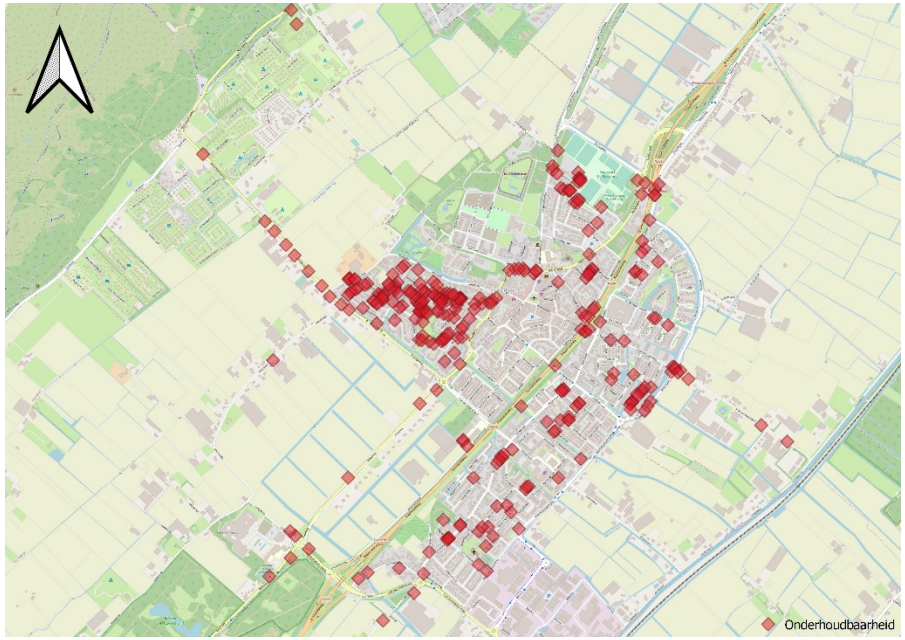
Onderhoud type	Areaal	Eenheid	Buitengebied	Hoofdstructuur	De Zilk	Centra	Bedrijventerreinen	Noordwijk Binnen	Noordwijkerhout	Noordwijk aan zee	Overig	Totaal
Totaal			€ 333.400	€ 621.800	€ 65.200	€ 67.900	€ 164.800	€ 757.300	€ 424.600	€ 317.600	€ 239.200	€ 2.991.800
BOMEN	16390	stuk	€ 38.353	€ 133.400	€ 27.853	€ 28.072	€ 33.408	€ 311.650	€ 210.450	€ 173.650	€ 0	€ 956.800
SIERPLANTSOEN	2207,8	are	€ 80.845	€ 262.085	€ 25.151	€ 14.927	€ 99.153	€ 329.935	€ 139.035	€ 107.514	€ 0	€ 1.058.600
BOSPLANTSOEN	3201,5	are	€ 83.430	€ 46.848	€ 4.097	€ 3.565	€ 5.348	€ 21.896	€ 29.877	€ 17.581	€ 0	€ 212.600
GRASVELDEN	3199,0	are	€ 8.050	€ 51.716	€ 3.197	€ 16.871	€ 13.363	€ 65.136	€ 31.119	€ 4.129	€ 0	€ 193.600
RUW GRAS	1492,2	are	€ 121.923	€ 31.212	€ 3.830	€ 2.185	€ 10.180	€ 12.503	€ 5.957	€ 11.753	€ 0	€ 199.500
Zwerfvuil en blad verwijderen in en op groen	867,2	are	€ 826	€ 80.454	€ 1.026	€ 2.254	€ 3.358	€ 16.135	€ 8.119	€ 3.048	€ 0	€ 115.200
OVERIG (ziekte- en plagen, bloembakken, Natura 2000 en beheerpakketten e.d.)											€ 239.200	€ 239.200

Bijlage 9 Technische staat (C en D) per gebied

De Zilk

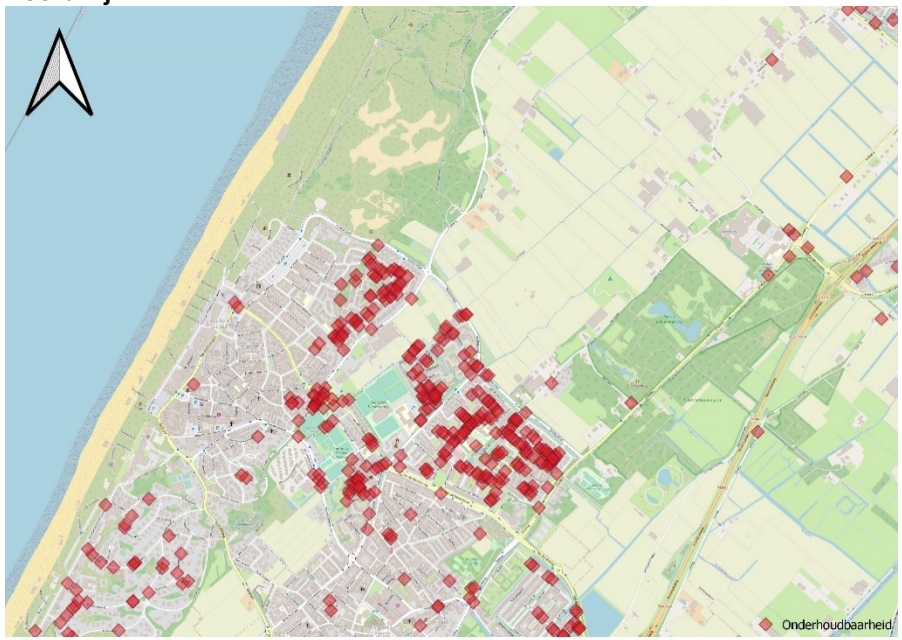

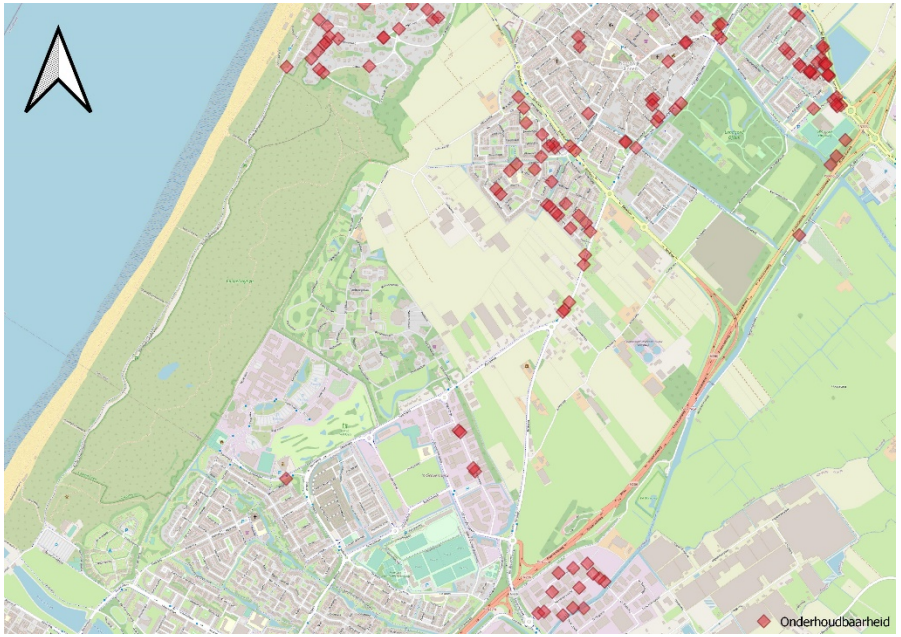
Noordwijkerhout

Lichtrode vakken: technische staat C
Donkerrode vakken: technische staat D

Noordwijk

Lichtrode vakken: technische staat C
Donkerrode vakken: technische staat D

Bijlage 10 Uitvoeringsprogramma extra bomen en achterstanden groen

Uitvoeringprogramma	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal	
Herplant 325 bomen	325					325	stuks
Vergroenen van de leefomgeving *		200	200	200	200	800	stuks
Vervangen vakken D-niveau		41.000	41.000			82.000	m2
Vervangen vakken C-niveau				35.000		35.000	m2

* Naast de herplant van bomen is de ambitie om de gemeente te vergroenen en extra bomen te planten. In 2023 komt er een uitvoeringsplan voor het vergroenen van onze leefomgeving. In deze tabel zijn bij vergroenen van de leefomgeving indicatief per jaar het aantal bomen opgenomen.

Bijlage 11 Levensduur per beheergroep

Beheergroep	Levensduur
Bomen	1x/50jaar
Heesters, botanische rozen & bodembedekkers	1x/20jaar
(Blok)hagen	1x/30jaar
Wisselperken	1x/jaar
Vaste planten	1x/15jaar
Perkrozen	1x/20jaar
Bosplantsoen	1x/40jaar
Gazon en ruw gas	1x/30jaar

Bijlage 12 Bronnen

- Omgevingsvisie samen maken wij Noordwijk
- Intergemeentelijke structuurvisie
- Visie uitstraling Duin- en Bollenstreek
- Beleidsplan groen Noordwijkerhout 2018
- Bomenplan Noordwijkerhout 2018
- Beleidsplan groen Noordwijk 2009
- Algemene plaatselijke verordening (APV) Noordwijk
- Adoptiegroen beleid
- Nota inwonersparticipatie

gemeente Noordwijk

CYBER
ADVIES LEEFOMGEVING